MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

PROGRAM ROZVOJE OBCE

JEŘMANICE

NA OBDOBÍ LET

2023 - 2028

Program rozvoje obce schválilo v souladu s § 84, odst. 2, písm. a), zákona č. 128/2000 Sb., v platném znění zastupitelstvo obce Jeřmanice. Datum schválení: 14. 9. 2022 Číslo usnesení: 7/2022, bod č. 1 Text usnesení: ZO schvaluje Program rozvoje obce Jeřmanice na období 2023-2028.

Úvod

Program rozvoje obce (dále jen „PRO“) je dlouhodobý programový dokument vytyčující záměry obce na období 6 let. Jde tedy o dokument, který se neomezuje pouze na jedno volební období zastupitelstva obce. Jedná se o komplexní programový dokument, který formuluje strategii rozvoje celého území obce, včetně komunity a jejího fungování. Vzniká na základě styku s veřejností, soukromou sférou, občany, podnikateli, majiteli pozemků, odborníky, správou obce a státu.

PRO usiluje o dosažení rovnováhy mezi tím, co občané chtějí a tím, co je dosažitelné. Rovnováhy mezi dalším rozvojem a ochranou stávajících přírodních a kulturních hodnot.

PRO je důležitým nástrojem k upevnění pozice v regionu a posílení její konkurenceschopnosti. Je podkladem pro rozvojové aktivity a územní plánování v obci, ale i v regionu. Přispívá k tomu, aby obec efektivně využívala finanční prostředky jak z vlastního rozpočtu, tak i z vypsaných dotačních titulů. Dokument umožní představitelům obce koncepční plánování rozvoje obce.

PRO umožní obci:

- naplňovat dlouhodobé cíle a strategickou vizi obce
- rozhodovat v zastupitelstvu v širším koncepčním rámci
- koordinovat aktivity a zájmy různých subjektů působících v obci
- prosazovat a chránit veřejný zájem
- stanovit priority obce, místních obyvatel, podnikatelských subjektů a následně investičního programu
- posílit sounáležitost mezi lidmi navzájem
- posílit odpovědnost místních obyvatel za další rozvoj obce tak, aby přicházeli s konkrétními návrhy a řešením daného problému

Program rozvoje obce musí vycházet ze sociálně ekonomické analýzy současného stavu, zhodnotit silné a slabé stránky obce, její rozvojové příležitosti a identifikovat existující rizika.

Program rozvoje obce Jeřmanice je zpracován dle metodiky garantované Ministerstvem pro místní rozvoj ČR. Kompletní metodiky, včetně dalších nástrojů tvorby programů rozvoje obcí jsou k dispozici na www.obcepro.cz.

Po zpracování a schválení PRO zastupitelstvem obce bude celý dokument nahrán do elektronického systému MMR na www.obcepro.cz.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

Obec Jeřmanice leží v centrální části Libereckého kraje – okres Liberec – správní obvod ORP Liberec – POÚ Liberec. Administrativní hranice obce navazují na obec Dlouhý Most, Hodkovice nad Mohelkou, Rádlo, Rychnov u Jablonec nad Nisou a Liberec.

Tabulka č. 1, Základní údaje k 31. 12. 2021

Obec	Počet obyvatel	Rozloha (ha)	Počet částí obce	Nadmořská výška (m nad mořem)
Jeřmanice	573	437	1	456

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Jeřmanice spadají do širšího zázemí města Liberce, přičemž tato poloha silně ovlivňuje vývojové charakteristiky, vlastní funkce obce a typologii sídla.

Jeřmanice jsou dle typologie příměstským venkovským sídlem. Současné charakteristiky obce vykazují probíhající proces suburbanizace (stěhování obyvatel do zázemí měst). Tento proces se projevuje dopady, které lze označit jako dopady extenzivního rozvoje spojené s problematikou následného zajištění adekvátní vybavenosti obce a nízkou mírou identifikace nových obyvatel s obcí.

Tabulka č. 2, Vzdálenost obslužných a pracovních středisek od Jeřmanic – dostupnost po silničních tazích

Obec	vzdálenost v km	vzdálenost v min.	SO ORP	Kraj	směr
Liberec	11	10	Liberec	Liberecký	sever
Jablonec nad Nisou	12	13	Jablonec n. N.	Liberecký	severovýchod
Turnov	18	13	Turnov	Liberecký	Jih
Mladá Boleslav	42	28	Mladá Boleslav	Středočeský	jihozápad
Praha	85	46	Praha	Středočeský	jihozápad

Zdroj: mapy.cz

V současné době jsou Jeřmanice primárně definované základní obytnou funkcí. Obslužnou a pracovní funkci zajišťují střediska vyšší řádu, především Liberec a Jablonec nad Nisou.

Tabulka č. 3, Hustota zalidnění ve srovnání s SO ORP Liberec k 31. 12. 2021

Území	Počet obyvatel	Rozloha v km²	Hustota zalidnění (počet obyvatel na 1 km²)
Jeřmanice	573	4,37	131
SO ORP Liberec	144 062	578,4	249

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Území obce Jeřmanice se rozkládá na ploše cca 4,4 km^2 s počtem 573 obyvatel ke konci roku 2021. Hustota zalidnění je 131 obyvatel na 1 km^2. Tento ukazatel se vzhledem k předchozímu období zvýšil o 19 obyvatel/km^2. Jinak hustota zalidnění odpovídá již zmíněné typologii sídla tj. příměstské venkovské sídlo.

Tabulka č. 4, Struktura půdy obce Jeřmanice a SO ORP Liberec k 31. 12. 2021

Struktura půdy	Rozloha v ha - absolutní hodnoty		relativní hodnoty v %	
	Jeřmanice	SO ORP Liberec	Jeřmanice	SO ORP Liberec
Celková výměra	**438**	**57 838**	**100,0**	**100,0**
Zemědělská půda celkem	**292**	**26 679**	**66,7**	**46,1**
Orná půda	84	10 780	19,1	18,6
Chmelnice	0	0	0,0	0,0
Vinice	0	0	0,0	0,0
Zahrady	18	2 183	4,1	3,8
Ovocné sady	0	82	0,0	0,1
Trvalé travní porosty	190	13 634	43,5	23,6
Nezemědělská půda celkem	**146**	**31 161**	**33,3**	**53,9**
Lesní půda	67	24 104	15,4	41,7
Vodní plochy	1	515	0,3	0,9
Zastavěné plochy a nádvoří	8	1 323	1,9	2,3
Ostatní plochy	69	5 220	15,7	9,0

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Struktura půdy je ve srovnání s ORP podstatně rozdílná. Tento rozdíl je zapříčiněn charakteristikami města Liberce. Nicméně ze srovnání (sousední obce, SO ORP Liberec) hodnoty koeficientu ekologické stability je patrné, že území Jeřmanic vykazuje nižší hodnoty (Jeřmanice 1,7, Liberec 2,01 a SO ORP Liberec 2,3 k roku 2021). Tento stav, resp. samotný ukazatel vysvětluje, jaký podíl vlastního území obce byl ovlivněn zamýšlenou činností člověka. Hodnota ukazatele je pozitivní (průměrná hodnota v rámci SO ORP Liberec je o více než 1/3 vyšší).

Co se týče porovnání hodnot struktury půdy v roce 2015 a v roce 2021 zjistíme, že se na území

Jeřmanic neudály žádné významné změny. Obecně však došlo k malému nárůstu podílu nezemědělské půdy (o 2 %). Nejvíce se zvětšila rozloha lesní půdy a plocha z kategorie ostatní.

2. Obyvatelstvo

V kapitole obyvatelstvo jsou sledovány základní charakteristiky, jako je například vývoj celkového počtu obyvatelstva, přirozený přírůstek a úbytek, přírůstek stěhováním, věková a vzdělanostní struktura obyvatelstva.

Tabulka č. 5, Vývoj celkového počtu obyvatel v absolutních hodnotách k 31. 12. 2016–2021

Rok	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Počet obyvatel	517	530	537	545	569	573

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Vývoj celkového počtu obyvatel má ve sledovaném období rostoucí trend. Mezi roky 2016 a 2021 došlo k nárůstu původního počtu obyvatel o více než 10 % (56 obyv.).

Graf 1, Srovnání meziročního vývoje počtu obyvatel v %, 2016–2021

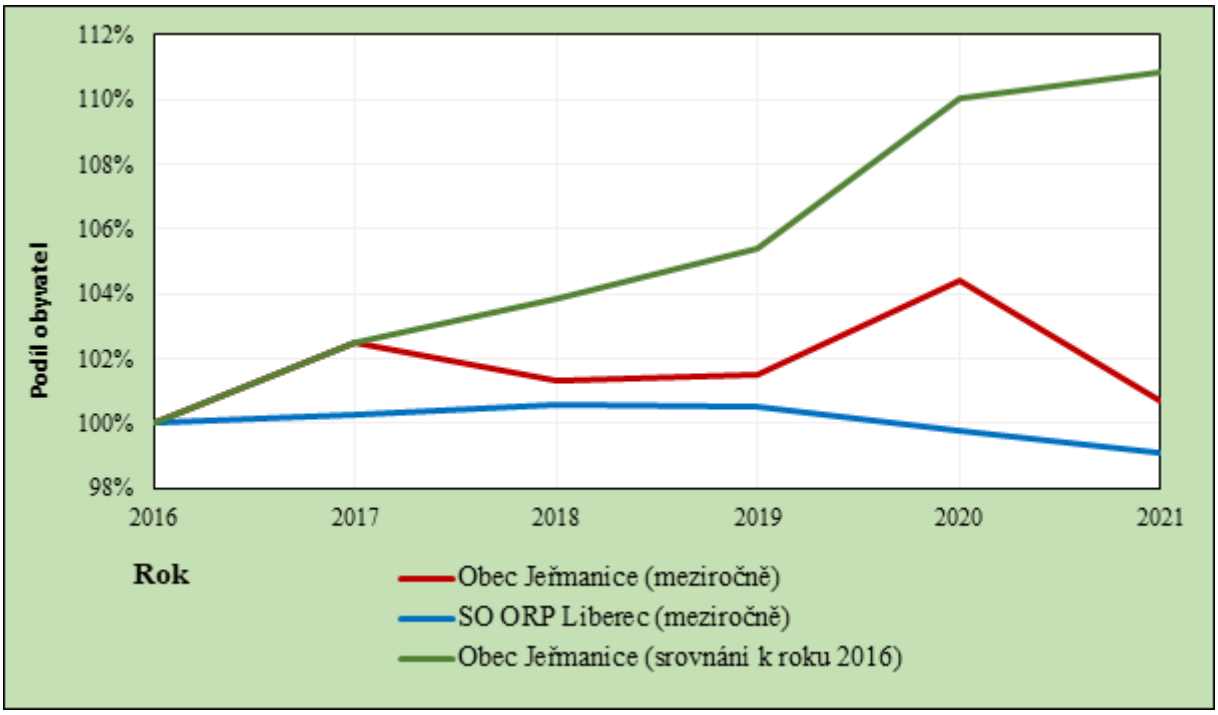

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Z grafu výše lze vyčíst neustávající tendenci růstu počtu obyvatel v letech 2016–2021. Pro porovnání s vývojem v předešlých letech slouží následující graf.

Následující graf zachycuje Jeřmanice ve srovnání s SO ORP Liberec v letech 2006–2021. Z grafu je patrné, že Jeřmanice vykazují ve sledovaném období již zmíněnou růstovou fázi, která má po celé sledované období lineární tendenci růstu. Ve srovnání se širším území ORP je vývoj počtu obyvatel jednoznačně jevem, který bude mít zásadní vliv na parametry rozvoje.

Graf č. 2, Srovnání meziročního vývoje počtu obyvatel v %, 2006–2021

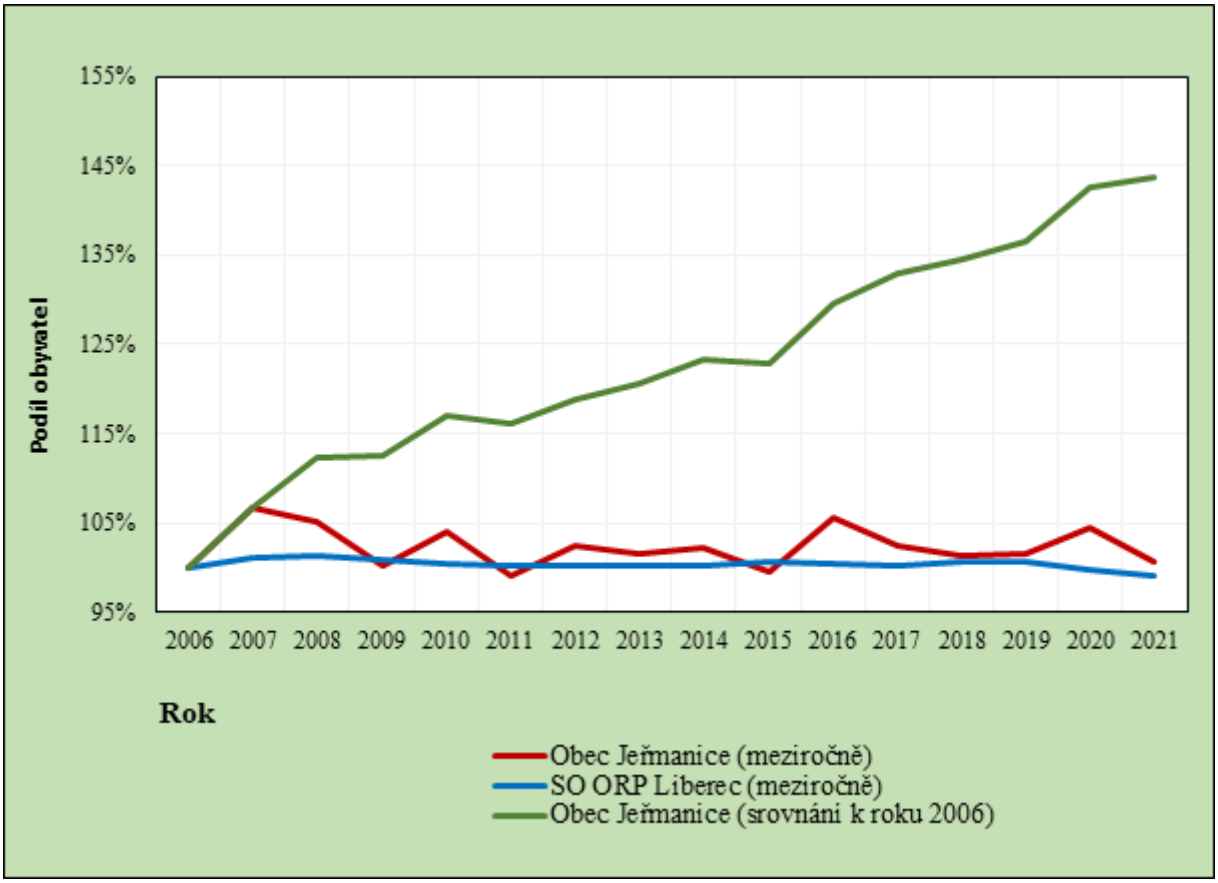

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

V grafu je také zachycen vývojový trend celkového počtu obyvatel Jeřmanic. Výchozím rokem je rok 2006, který je v grafu znázorněn hodnotou 100 % a v absolutním vyjádření v případě Jeřmanic odpovídá hodnotě 399 obyvatel.

Celkový vývoj obyvatelstva ovlivňují dvě základní složky tohoto ukazatele. První se týká mechanického pohybu (migračního přírůstku/úbytku) obyvatel (vystěhovalí, přistěhovalí) a druhá přirozené měny obyvatel (narození, zemřelí).

U přirozeného přírůstku obyvatel se ve sledovaném období jedná o stabilní, vyrovnaný vývoj. Tento vývoj přirozeného přírůstku má ve smyslu stability obyvatel pozitivní vliv na demografickou strukturu a věkové složení obyvatel.

U vývoje mechanického pohybu obyvatel dochází k podstatným přírůstkům obyvatel. Počet vystěhovalých obyvatel je převýšen počtem nově přistěhovalých a ve srovnání s přirozeným přírůstkem se jedná o zásadní složku celkového přírůstku obyvatel Jeřmanic.

Graf 3, Vývoj a struktura celkového přírůstku obyvatel Jeřmanic v absolutních hodnotách, 2016–2021

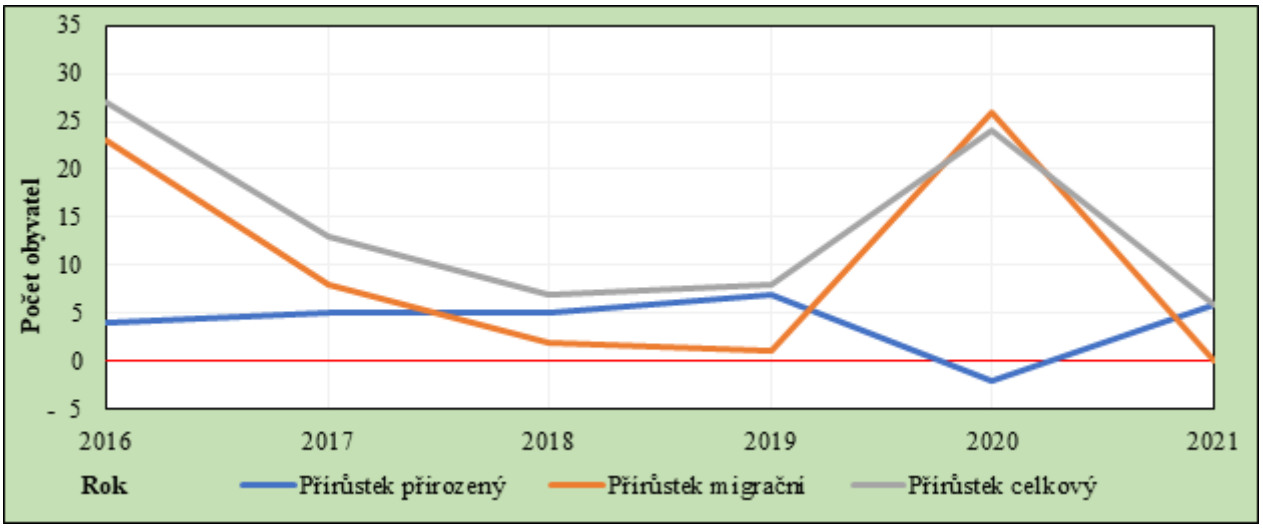

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

V období 2016–2020 proběhl celkem významný nárůst přistěhovalých. V roce 2021 se však tento trend zastavil a počet přistěhovalých a vystěhovalých byl shodný, tzn. že celkový migrační přírůstek za rok 2021 byl nulový. V případě přirozeného mají Jeřmanice v delším časovém období velmi pozitivní hodnoty. Jediný pokles byl zaznamenán v roce 2020, avšak v roce 2021 již byl opět přirozený přírůstek obyvatel obce kladný. Je ovšem nutné poukázat na to, že při pozorování hodnot v takto malé oblasti je analýza často náchylná k náhlým výchylkám, proto je dobré pozorovat trendy v delším časovém horizontu.

Graf 4, Vývoj a struktura celkového přírůstku obyvatel Jeřmanic v absolutních hodnotách, 2006–2021

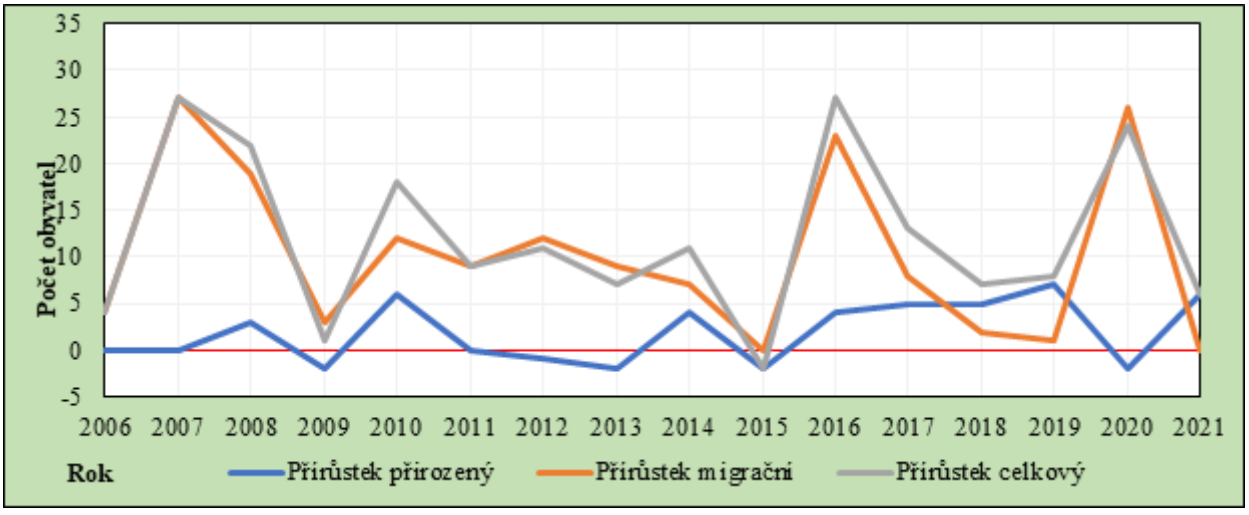

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Při srovnání s minulým obdobím (2006–2015) můžeme vidět, že přirozený přírůstek se od roku 2015 poměrně stabilizoval a dosahoval téměř každý rok kladných hodnot kromě roku 2020. Tento pokles mohl být způsoben pandemií Covid-19. Co se týče celkového přírůstku v období 2016–2020, tento ukazatel byl značně nerovnoměrný. Díky v celku konstantnímu přirozenému přírůstku obyvatel celkový přírůstek determinovala migrace. Můžeme vidět, že i když byla migrace vystavena prudším výkyvům než v minulém období, nikdy nešla do záporných hodnot.

Celkový počet obyvatel obce se od roku 2006 zvýšil do konce roku 2021 zvýšil celkem o 174 osob.

Věková struktura obyvatelstva

Věková struktura je zde sledována jednak podle základních třech věkových skupin, které jsou svým rozložením ekonomické povahy. Jedná se o složku tzv. předproduktivní 0 až 14 let, produktivní 15 až 64 let a poproduktivní 65 let a více.

Vzhledem k rozsahu věkových skupin je sledování jejich vývoje nutné provádět v delších časových úsecích. Pro srovnání územních úrovní jsou zvoleny milníky 2011, 2015 a pro aktuálnost rok 2021.

Tabulka č. 6, Územní srovnání vývoje hlavních třech věkových skupin v letech 2011, 2015, 2021 v %

Území	2011			2015			2021		
	0 - 14	**15 - 64**	**65 +**	**0 - 14**	**15 - 64**	**65 +**	**0 - 14**	**15 - 64**	**65 +**
Jeřmanice	17,1	73	9,9	17,6	72,7	9,8	19,5	67,7	12,7
SO ORP Liberec	15,3	69,1	15,6	16,3	65,5	18,2	16,7	63,1	20,3

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Ze srovnání je patrné, že obec Jeřmanice od roku 2011 zaznamenává značně odlišné parametry věkového složení obyvatel než je tomu celkově ve SO ORP Liberec. V kontextu vývoje populačních charakteristik ČR se jedná o protipól současných demografických tendencí. Což znamená, že ve srovnání s ORP Liberec je aktuálně v Jeřmanicích vyšší podíl mladé složky obyvatelstva a nižší podíl složky seniorské.

Graf č. 5, Vývoj základních věkových skupin v letech 2016–2021 v %

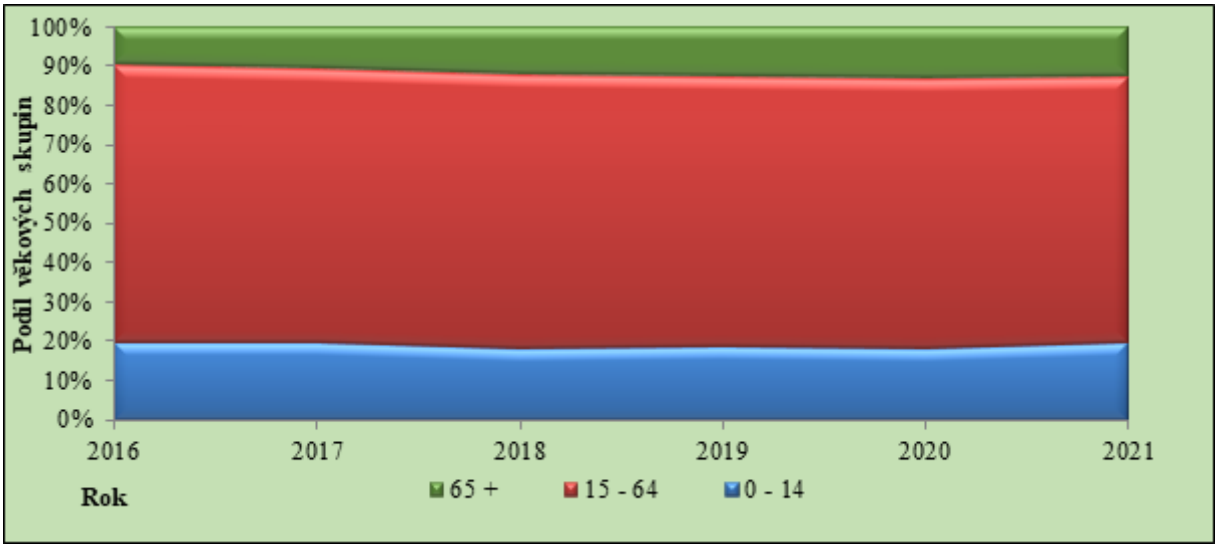

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Při bližším pohledu na vývoj věkové struktury Jeřmanic lze konstatovat, že současné složení základních věkových skupin je v ideálním poměru a celorepublikový trend stárnutí obyvatelstva a nároky tím vyvolané nejsou v současné době pro Jeřmanice aktuální problematikou. Nicméně v období 2011–2020 je zde patrný zrychlující se nárůst starší složky obyvatelstva v populaci a ze současné demografické situace lze vyčíst, že tento trend bude nadále sílit.

Následující graf umožňuje porovnání období 2006–2016 a období novějšího. V období 2006–2016 byl poměry složky obyvatel celkem stabilní a žádné větší změny u nich neprobíhaly. Počátkem roku 2016 však dochází k viditelnému nárůstu složky obyvatel 65+ na úkor produktivní složky obyvatel 15–64. Tento nárůst starší složky obyvatel by bylo vhodné vzít v potaz při plánování rozvoje sociálních služeb obce.

Graf č. 6, Vývoj základních věkových skupin v letech 2006–2021 v %

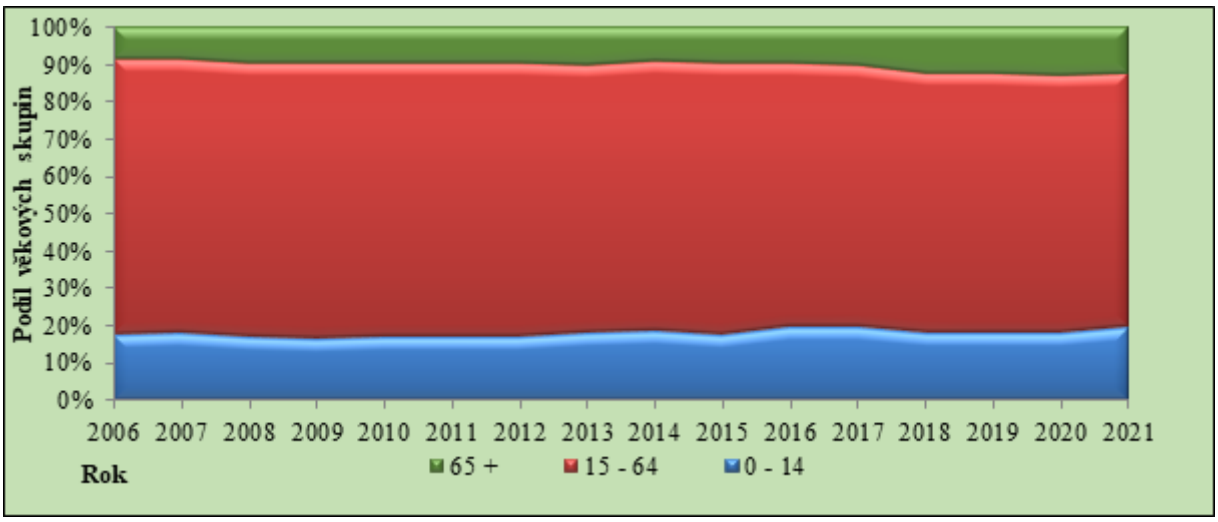

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Pro rozvojové účely Jeřmanic je nezbytné analyzovat detailněji věkové skupiny, a to vzhledem k možnosti předvídat potřeby obyvatelstva.

Graf č. 7, Věková struktura obyvatel Jeřmanic k 31. 12. 2020

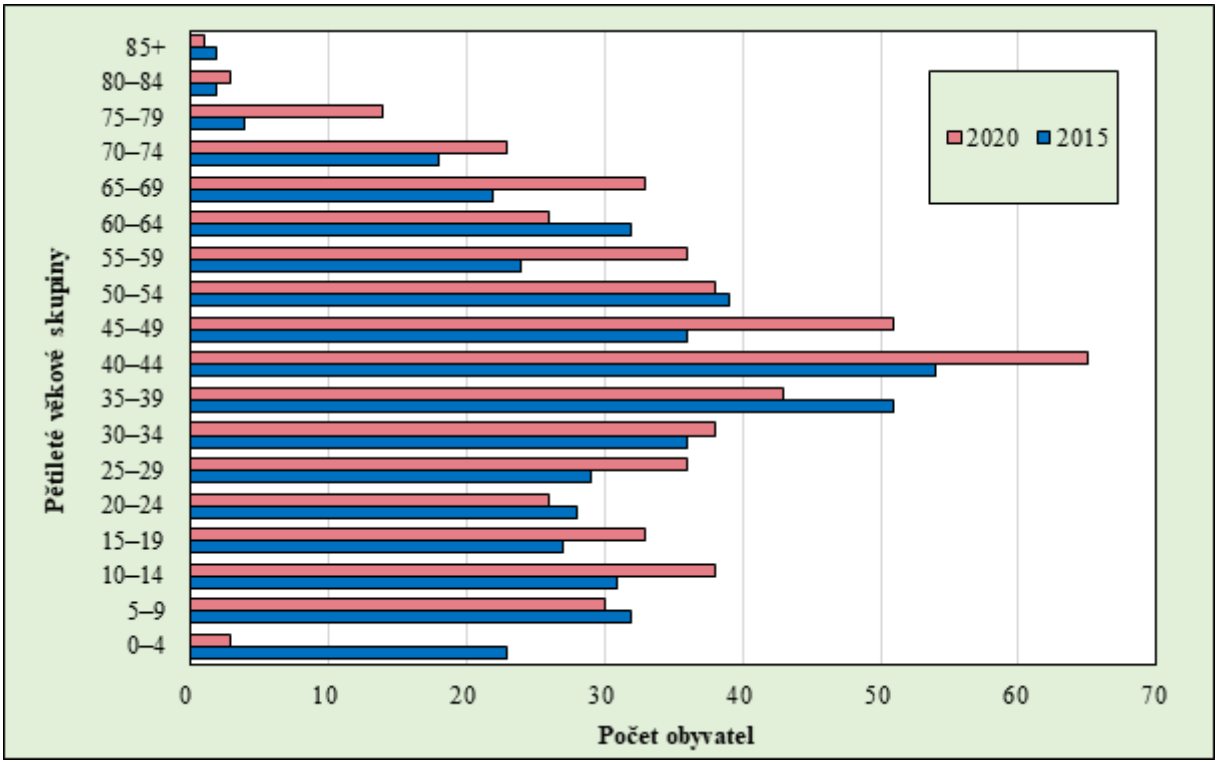

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování (pozn.: v době zpracování nejsou k dispozici data za r. 2021, s ohledem na velikost území by byla případný odchylka minimální, trend je podchycen komparací roku 2015 a 2020)

Ze zastoupených věkových skupin z roku 2020 je patrné, že dominantní skupinou jsou obyvatelé ve středním produktivním věku (40–49 let). Nejnižší věkové skupiny do 14 let jsou obsazeny relativně silně a v tomto ohledu je možné předpokládat rozvojové aktivity obce.

Při porovnání roku 2015 a 2020 je vidět stálé zvyšování počtu obyvatel vyšších kategorií. Početné věkové kategorie ve středním věku z roku 2015 postupují výše, a zvětšují tím podíl složky obyvatel 65+. Předpokládá se, že tento trend bude v průběhu času sílit.

Vzdělanostní struktura

Tabulka č. 7, Struktura obyvatel starších 15 let podle nejvyššího dokončeného stupně vzdělání v % v roce 2021

území	základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné	vysokoškolské	bez vzdělání
Jeřmanice	12,1	34,0	34,2	18,8	0,9
SO ORP Liberec	13,3	32,4	35,1	18,5	0,7

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2021, vlastní zpracování

Jeřmanice dosahují ve srovnání s širším územím ORP Liberec ve vzdělanostní struktuře obyvatelstva srovnatelných hodnot.

Vzdělanostní struktura samotných Jeřmanic je zachycena v následujícím grafu, ze kterého lze vyčíst absolutní hodnoty reprezentující jednotlivé kategorie.

Graf č. 8, Vzdělanostní struktura obyvatel starších 15 let Jeřmanic v roce 2021, absolutní hodnoty

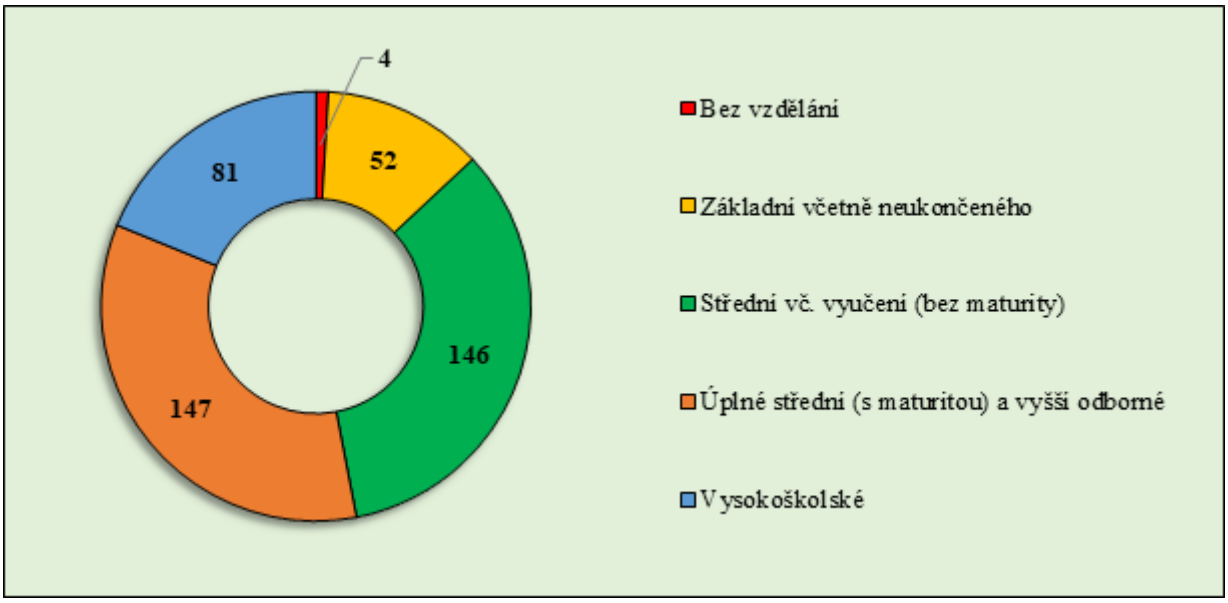

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2021, vlastní zpracování

Jeřmanice vykazují ve vzdělanostní charakteristice obyvatelstva srovnatelných hodnot s městskými typy sídel, což poukazuje na aktuální procesy a jevy ve vývoji – silná míra suburbanizace.

Dle údajů ze sčítání z roku 2011 zůstává podíl obyvatel se středoškolským vzděláním na podobných hodnotách v i roce 2021. Snížil se však podíl obyvatel se základním vzděláním, z roku 2011 17 % na 12 % v roce 2021. Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním se naopak zvýšil z 12 % na 19 %. Dle sčítání v roce 2011 mělo vysokou školu 48 lidí a dle SLDB 2021 již 81. Větší podíl obyvatel s vyšším dosaženým vzděláním si lze vyložit jako výsledek suburbanizačních procesů, kdy lidé po studiu hledají klidnější zázemí pro založení rodiny.

3. Hospodářství

V této kapitole jsou analyzovány popisné a vývojové charakteristiky municipální ekonomiky Jeřmanic. Jedná se o analýzu podnikatelských subjektů, zaměstnanosti resp. trhu práce a mobility pracovní síly.

Tabulka č. 8, Ekonomické subjekty se sídlem na území Jeřmanic podle právní formy k 31. 12. 2021

Jeřmanice	Celkem	státní organizace	obchodní společnosti	družstevní organizace	živnostníci	svobodná povolání	zemědělští podnikatelé	ostatní
absolutně	168	0	24	2	129	4	7	2
podíl v %	100	0	14	1	77	2	4	1

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Tabulka zachycuje ekonomické subjekty se sídlem v obci, tzn., že zde nemusí jednoznačně působit. Zároveň z dat není možné určit subjekty, které působí v Jeřmanicích a sídlo mají v jiné obci.

Převládající právní formou subjektů je živnostenské podnikání 76,8 % (129 subjektů). Nejvíce subjektů podniká v oborech – služby, stavebnictví a průmysl. Podnikatelská základna v obci je meziročně ve střednědobém horizontu stabilní a dostatečně diverzifikovaná. Aktivních ekonomických subjektů (tj. ekonomický subjektů s prokázanou aktivitou) je přibližně 50 %.

Při porovnání k SLDB 2011 zjistíme, že se počet živnostníků zvýšil o 17 subjektů a počet obchodních společnostní v Jeřmanicích o 16.

Podél rychlostní silnice I/35 s přímým napojením na tuto silnici vzniká menší průmyslový a obchodní areál.

Nezaměstnanost

Ukazatel nezaměstnanosti lze již díky jednotné metodice výpočtu hodnotit a porovnávat, ale to pouze od roku 2013 kdy nová metodika vešla v platnost. Od roku 2016 nabývá míra nezaměstnanosti v Jeřmanicích klesajícího rázu s občasnými výkyvy. V průměru platí, že od roku 2006 nabývá míra nejpříznivějších hodnot. V poslední době se ukazatel pohybuje kolem 3. Tento ukazatel se ale významně odlišuje od hodnot vyšší územní jednotky ORP Liberec.

Tabulka č. 9, Územní srovnání vývoje nezaměstnanosti k 31. 12. 2016–2021 a k 31. 3. 2022 v %

území	Míra nezaměstnanosti (%) k 31. 12. metodika MPSV od 2013								
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	31.03.2022
Jeřmanice	4,3	3,4	2,53	3,28	4,05	2,14	2,93	3,57	2,30
SO ORP Liberec	7,7	6,8	5,45	4,1	3,28	2,93	4,1	3,7	3,3

Zdroj: Integrovaný portál MPSV, vlastní zpracování

Graf 9, Územní srovnání vývoje nezaměstnanosti k 31. 12. 2016-2021 a k 31. 3. 2022 v %

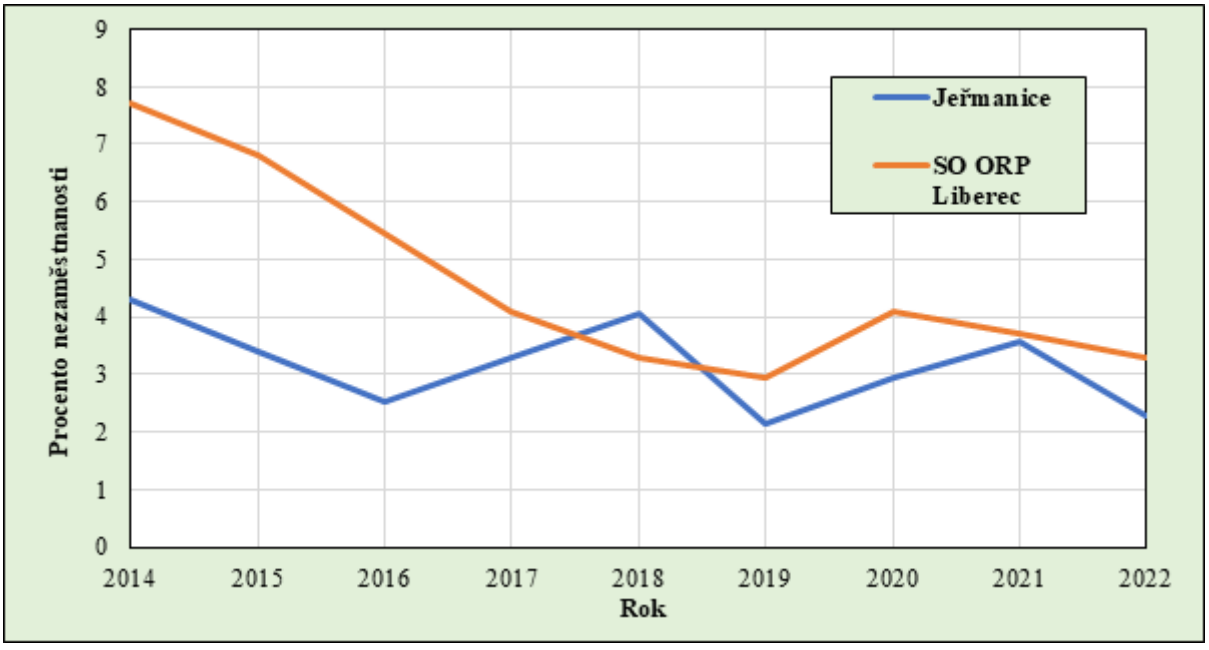

Zdroj: Integrovaný portál MPSV, vlastní zpracování

Dle grafu můžeme vidět, že míra nezaměstnanosti v Jeřmanicích nabývá v roce 2022 nejnižších hodnot za celé sledované období (kromě roku 2019) i přesto, že se jedná o zimní sezónu (data za rok 2022 jsou k 31. 3. 2022). Nebýt zvýšené nezaměstnanosti kvůli pandemii koronaviru mohly být hodnoty ještě nižší. Celkový trend má ale klesající tendenci.

Obec Jeřmanice dosahuje kromě roku 2018 průměrně lepších hodnot, než je tomu v celém SO ORP Liberec.

Vyjížďka za prací

Charakter vyjížďky do zaměstnání je určen polohou Jeřmanic a její sídelní typologií (obytná funkce).

Tabulka č. 10, Struktura vyjížďky do zaměstnání v roce 2011

Obec vyjížďky, obec dojížďky	vyjíždějící do zaměstnání celkem	vyjíždějící do zaměstnání denně	čas strávený vyjížďkou (minuty)			
			do 14	15 - 29	30 - 59	60 +
Jeřmanice	84	70	26	38	12	6
vyjíždí v rámci okresu	70	62	25	33	10	2
vyjíždí do jiných okresů kraje	8	6	1	5	2	-
vyjíždí do jiných krajů	6	2	-	-	-	4
Obec dojížďky						
Liberec	64	57	21	33	8	2

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011, vlastní zpracování

Mobilita obyvatelstva dosahuje vysokých hodnot. Vzhledem k již zmíněnému obecnému charakteru obce je velikost vyjížďky odpovídající a v oblasti zaměstnanosti žádoucí. Za zaměstnáním vyjíždí 35 % ekonomicky aktivních obyvatel. Časově převládá vyjížďka s dobou cesty 15 až 30 min, ale 30 % obyvatel se do zaměstnání dopraví nejdéle do 14 min.

Nejnovější data ze SLDB 2021 bohužel ještě nejsou dostupná. Předpokládá se ale, že trend vyjížďky za prací do okolních větších měst s vedoucím Libercem zůstává stejný.

4. Infrastruktura

V této kapitole jsou analyzovány dvě základní oblasti, a to infrastruktura technická a dopravní.

Technická infrastruktura

Vybavenost základní technickou infrastrukturou je u Jeřmanic na průměrných hodnotách ve srovnání s okolními obcemi, resp. obcemi obdobné velikostní kategorie. Konkrétní struktura je uvedena v následující tabulce.

Tabulka č. 11, Vybavenost obydlených domů základní technickou infrastrukturou v roce 2011

Jeřmanice	**celkem**	**přípoj na kanalizační síť**	**vodovod**	**plyn**	**ústřední topení**
Absolutně	137	**-**	105	4	77

podíl v %	100	-	76,6	2,9	56,2

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011, vlastní zpracování (data ze SLDB 2021 nejsou v době zpracování kompletně k dispozici)

3/4 obydlených domů jsou napojeny na vodovodní zdroj. Kanalizace v obci se rozvíjí, aktuálně je vyřešeno odkanalizování lokality „Milířská“ včetně průmyslové zóny. Kanalizace je svedena do ČOV, u které aktuálně probíhá navyšování kapacity až pro 400 EO (srovn. r. 2016 - 200 EO). V obci není veden plyn.

Z dílčích zveřejněných dat ze **SLDB 2021** vyplývá, že v Jeřmanicích je celkově 184 domů (nárůst oproti r. 2011 o 34 %, tj. 47 domů). Z uvedených 184 domů je 13 připojeno na kanalizaci, 41 domů má vlastní čistírnu odpadních vod a 114 využívá septik / jímku. V období od roku 2016 bylo v obci postaveno nebo zrekonstruováno celkově 32 domů.

	energie k vytápění			**způsob vytápění**		
Jeřmanice	**pevná paliva (uhlí, koks, uhelné brikety, dřevo)**	**plyn**	**elektřina**	**ústřední**	**kamna**	**etážové**
podíl v %	79,2	1,0	19,8	62,2	35,6	2,2

Tabulka č. 12, Vybavenost obydlených bytů zdrojem energie k vytápění a způsob jejich vytápění v roce 2011

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011, vlastní zpracování (data ze SLDB 2021 nejsou v době zpracování kompletně k dispozici)

Převládajícím typem energie jsou pevná paliva, která jsou využívána většinou domácností (téměř 80 %), elektřinou je vytápěno necelých 20 % obydlených bytů.

Dopravní infrastruktura

Obcí Jeřmanice prochází celkem 7 silničních komunikací:

Rychlostní silnice I/35 – Liberec – Hodkovice n. M. – Turnov

Silnice III/03520 – Jeřmanice – Javorník

Silnice III/27814 – Liberec – Dlouhý Most – Jeřmanice – Hodkovice n. M.

Silnice III/2873 – Jeřmanice – Vratislavice nad Nisou

Silnice III/2874 – Jeřmanice – Milíře – Rádlo

Silnice III/2876 – Dlouhý Most – Jeřmanice – I/35 - Rádlo – I/65

Silnice III/2877 – Jeřmanice – železniční stanice Jeřmanice

Obec je velmi dobře napojena silniční dopravou na hlavní tah Praha – Liberec a na nejvýznamnější regionální spádová centra – Liberec a Jablonec nad Nisou. Obec má z tohoto z hlediska strategickou polohu.

Jeřmanice jsou vybaveny místními komunikacemi. Vzhledem k charakteru obce není v intravilánu obce zřízeno žádné kapacitní parkoviště. Jediné takové parkoviště je součástí rekreačního areálu Javorník.

Silniční komunikace jsou v relativně dobrém technickém stavu, problémem jsou na mnoha místech šířkové poměry těchto komunikací, a to jak v případě krajských komunikací, tak v případě místních komunikací. S tímto problémem je výrazně spojené dopravně-bezpečnostní riziko.

Zásadním bezpečnostním problémem (kromě šířkových poměrů silničních komunikací a s tím spojené bezpečnostní ohrožení chodců, popř. cyklistů) je bezpečná dostupnost pěší dopravou z části „Milířská“. Chybí bezpečné pěší propojení s intravilánem obce – tento problém je dlouhodobý, obec aktivně pracuje na projektové přípravě s předpokládanou realizací s dotačním financováním.

Dopravní obslužnost

V obci je dopravní obslužnost veřejnou hromadnou dopravou zajišťována autobusovými a vlakovými spoji. Autobusové spoje obhospodařují přímými linkami dostupnost krajského města Liberce a Hodkovic nad Mohelkou (obec Jeřmanice je na trase autobusových linek Liberec – Hodkovice n. M. – Český Dub).

Na trase Jeřmanice – Liberec se jedná o 25 přímých autobusových spojů ve všední den. Na trase Jeřmanice – Hodkovice n. M. se jedná o 23 autobusových spojů ve všední den. Vlakové spojení zajišťuje možnost cestování na trase Liberec (žel. uzel) – Rychnov u Jablonce n. N. – Hodkovice n. M. – Turnov (žel. uzel). Ve všední den je celkový počet spojů ve směru do Liberce 12, ve směru do Turnova 11. Vlakové spoje jezdí každé dvě hodiny.

Dopravní obslužnost o víkendech:

13 vlakových spojů Jeřmanice – Turnov

15 vlakových spojů Jeřmanice – Liberec

7 autobusových spojů – Hodkovice nad M.

3 autobusové spoje – Turnov

6 autobusových spojů - Liberec

3 autobusové spoje – dálkové autobusy – Liberec – Mladá Boleslav (platí s využitím přestupu v Liberci)

5 autobusových spojů – dálkové autobusy – Hodkovice nad Mohelkou – Mladá Boleslav (platí s využitím

přestupu v Hodkovicích nad Mohelkou)

V obci jsou následující autobusové zastávky:

1. Jeřmanice,,Javorník
2. Jeřmanice,,Kříž.
3. Jeřmanice,,hl. sil.

Vlakové zastávky:

1. Jeřmanice

I tak početné počty spojů se oproti minulému období ještě zvýšily. Z 9 autobusových spojů ve všedních dnech na trase Jeřmanice – Liberec je nyní 25 spojů. Na trase Jeřmanice – Hodkovice nad Mohelkou se ze 3 autobusových spojů ve všedních dnech stalo 23. Vlakových spojů je do Liberce o 2 více.

Obsluha veřejnou hromadnou dopravou (počty spojů ve všední den i o víkendech a svátcích) je na velmi vysoké úrovni, jedná se o významný rozvojový potenciál.

Za problematickou lze označit pěší dostupnost zastávek veřejné hromadné dopravy. Většina spojů zastavuje v zastávkách umístěných na okrajích obce s pěší dostupností i přes 1 km.

5. Vybavenost obce

Bydlení

V této podkapitole jsou analyzovány charakteristiky bydlení. Dle výsledků SLDB 2011 (výsledky SLDB 2021 nejsou v době zpracování v této oblasti k dispozici) je převládajícím typem bydlení v Jeřmanicích bydlení v rodinných domech (95,8 % domovního fondu), které tvoří takřka celý domovní fond. Bydlení v bytových domech tvoří 4,2 % bytového fondu, resp. obydlených bytů. Z celkového počtu domů je trvale obydlených 87,6 % bytů. ***Pozn.: Z dílčích výsledků SLDB 2021 vyplývá, že v Jeřmanicích je aktuálně 184 domů – bližší rozbor však v době zpracování není k dispozici – téměř 100% podíl bydlení v rodinných domech je však stejný s ohledem na vysoký podíl vlastnictví objektů fyzickými osobami – 95,7 %). Z dílčích výsledků lze předpokládat, že struktura bydlení se mezi lety 2011 a 2021 výrazně nezměnila.***

Tabulka č. 13, Struktura domovního fondu v roce 2011

Jeřmanice	**celkem domy**		**obydlené domy**	
	obydlené	**neobydlené**	**rodinné**	**bytové**
podíl v %	87,6	12,4	95,8	4,2
absolutně	120	17	115	5

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011, vlastní zpracování (data ze SLDB 2021 nejsou v době zpracování kompletně k dispozici)

Trvale neobydlených domů je v obci 17 (12,4 %). Tyto domy slouží převážně k rekreaci. Dílčí rekreační funkce Jeřmanic je též patrná v zahrádkářské kolonii podél silnice z Jeřmanic na Rádlo („Rádelská“).

Tabulka č. 14, Stáří domovního fondu – období výstavby nebo rekonstrukce v roce 2021

Jeřmanice	1919 a dříve	1920–1970	1971–1980	1981–1990	1991–2000	2001–2010	2011–2015	2016–2021
absolutně	24	21	16	3	11	45	14	32
podíl v %	13,0	11,4	8,7	1,6	6,0	24,5	7,6	17,4

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2021

Z dat je patrná výrazně rostoucí tendence v obnově nebo výstavbě nového domovního fondu v obci. Od roku 2001 došlo k výraznému nárůstu v počtu nových bytů s tím, že v období 2011–2015 se nárůst zpomalil. V poslední době se ale počty výstaveb nových bytů opět zvyšují.

Tabulka č. 15, Počet dokončených bytů v období 2016–2020

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
dokončené byty	4	2	6	7	8

Zdroj: ČSÚ – MOS, akt. k 31. 12. 2020

V obci Jeřmanice jsou k dispozici dvě klíčové lokality pro rozvoj bydlení:

- lokalita „Milířská“ - k dispozici 50 kompletně infrastrukturně připravených parcel pro rodinné bydlení, aktuální zastavěnost rodinnými domy je cca 1/3
- lokalita „Sibiř“ – k dispozici 24 infrastrukturně vybavených pozemků, aktuální zastavěnost rodinnými dome je cca 1/5.

U lokality „Milířská“ lze spatřovat některé rozvojové bariéry: (i) izolovanost od intravilánu obce, (ii) hluk z automobilové a železniční dopravy, (iii) výraznou bezpečnostní bariéru pěší dostupnosti intravilánu obce. Klíčový bezpečnostní problém již obec aktivně řeší (projektové příprava).

Školství a vzdělávání

V obci Jeřmanice není žádné školské zařízení. Mateřskou školu navštěvují děti rodičů z Jeřmanic zejména v sousední obci Dlouhý Most, popř. v Liberci, spádovou základní školou je ZŠ v Hodkovicích nad Mohelkou. Žáci z Jeřmanic však navštěvují základní školy také v obci Dlouhý Most a v Liberci. Střední, vyšší odborné a vysoké školství je k dispozici v pestré struktuře oborou v nejbližších regionálních spádových centrech – v Liberci a Jablonci nad Nisou. Zájmové a neformální vzdělávání je k dispozici zejména v Liberci. S ohledem na nárůst počtu malých dětí v obci (přirozený i migrační přírůstek) sílí potřebnost předškolního vzdělávání přímo v obci.

Zdravotnictví a sociální péče

Přímo v obci nejsou k dispozici žádné zdravotnické služby. Nejbližší kompletní základní lékařské zázemí

(praktický lékař pro dospělé, praktický lékař pro děti a dorost, stomatolog, lékárna) je k dispozici v Hodkovicích nad Mohelkou. Všechny lékařské služby (základní i speciální) jsou dostupné v Liberci a Jablonci nad Nisou, stejně jako nemocnice. Obec Jeřmanice je též dobře dostupná záchrannou službou (RZP, RLP) z výjezdové základny v Liberci.

Obec neprovozuje žádnou sociální službu, v Jeřmanicích není k dispozici žádné zařízení poskytující sociální služby, v obci též není systémově zajištěna žádná terénní či ambulantní služba. Spádově jsou tyto služby zajišťovány v Liberci (pozn.: nejbližší pobytové zařízení pro seniory je v obci Šimonovice (registrované pobytové služby - domov pro seniory, domov se zvláštním režimem) a v Hodkovicích nad Mohelkou (registrované pobytové služby – domov pro osoby se zdravotním postižením, chráněné bydlení; terénní služba – pečovatelská služba). V blízkosti obce je též soukromý poskytovatel pobytových služeb v obci Dlouhý Most. Obec Jeřmanice nemá zpracovaný vlastní komunitní plán rozvoje sociálních služeb, zapojila se však do spolupráce s Místní akční skupinou Podještědí, z.s., která zajišťuje komunitní plánování sociálních služeb pro venkovskou část SO ORP Liberec.

Sport, kultura a volnočasové aktivity

Obec v rámci sportovních aktivit podporuje zejména míčové sporty (nohejbal, volejbal, tenis). Pro míčové sporty je k dispozici antukové hřiště a fotbalové hřiště v centrální části obce.

Kulturní zázemí je zajištěno v budově bývalé školy – kulturní jizba a v prvním patře budovy obecního úřadu – klubovna, zázemí mateřského centra Klubíčko. Ve vlastnictví obce je kostel sv. Anny. Objekt je zvenku opraven, aktuálně je zahájena postupná oprava interiéru pro možnost intenzívnějšího využití v rámci kulturních a společenských aktivit obce.

V obci jsou 2 veřejná dětská hřiště s herními prvky (u rybníku, u hřiště - kurtu).

Obec pořádá či spolupořádá tradiční kulturně společenské akce. Společenské vyžití v obci je též zajišťováno s výraznou realizační podporou SDH Jeřmanice. Hasiči se zapojují i do oprav a rekonstrukcí objektů pro spolkové využití (např. kulturní jizba).

Pozitivně vnímanou je též existence kulturního zázemí v podobě obecní knihovny.

Sportovní a volnočasové aktivity lze provozovat též v soukromém Všesportovním areálu Javorník.

Z iniciativy občanů byl v r. 2021 založen Spolek pro sport Jeřmanice, který se podílí na přípravě projektu rekonstrukce sportovního areálu (kurtů) v obci.

Komerční služby

V obci je k dispozici obchod se smíšeným zbožím (existence obchodu je velmi pozitivně hodnocena občany obce) a 1 restaurační zařízení. Významnou komerční službou na katastru obce Jeřmanice je Všesportovní areál Obří sud Javorník.

Vzhled obce

Jeřmanice působí jako upravená čistá obec s péčí o veřejná prostranství a zeleň. Značná péče je patrná i na soukromých pozemcích u rodinných domů. Obec výrazně rozšířili a humanizovala prostranství pro ukládání tříděného odpadu, přesto se poptávka po této službě dále zvyšuje. Krajina a příroda v okolí obce

je pozitivně vnímanou hodnotou obce, kterou poněkud kazí rozšiřující se průmyslový areál Milířská.

6. Životní prostředí

7. Správa obce

Hospodaření obce

Obec hospodaří z dlouhodobého hlediska s mírně přebytkovým rozpočtem (20-30 % celkových příjmů), uspořené prostředky využívá na investiční aktivity (záporné zůstatky ročních rozpočtů 2019 a 2020 byly způsobeny investičními aktivitami s pouze částečným dotačním financováním a byly pokryty z rezerv rozpočtu – zůstatků z minulých let).

Podíl běžných výdajů na celkových příjmech, tzn. podíl mandatorních výdajů od r. 2013 klesá a od roku 2017 stagnuje na průměrné hodnotě 55 %. Obec tak, s ohledem na velikost a objem rozpočtu, tvoří dostatečné zdroje na financování nemandatorních, tj. investičních či rozvojových aktivit.

Obec nesplácí ani nečerpá žádný úvěr. Obec je aktivní při získávání dotačních prostředků - za období 2017 – 2021 získala celkem 11,8 mil. Kč, tj. přibližně 1 aktuální roční rozpočet obce.

Rozpočtové hospodaření lze hodnotit pozitivně jako standardní, zodpovědné s vyšší mírou opatrnosti.

Tabulka č. 16, Vývoj rozpočtového hospodaření obce Jeřmanice v letech 2017–2021 (v tis. Kč)

	2017	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Daňové příjmy	6225	6923	7563	7450	8362
Nedaňové příjmy	622	1500	753	1033	711
Kapitálové příjmy	1502	407	712	90	1732
Přijaté transfery	296	6990	1097	2295	1088
Příjmy	**8644**	**15820**	**10125**	**10867**	**11894**
Běžné výdaje	4333	6317	6953	6882	6693
Kapitálové výdaje	911	5675	4904	5176	2964
Výdaje celkem	**5244**	**11992**	**11857**	**12058**	**9657**
Saldo příjmů a výdajů	3400	3828	-1732	-1191	2237
Podíl běžných výdajů na celkových příjmech (%)	50,13	39,93	68,67	63,33	56,27
Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích (%)	17,37	47,32	41,36	42,93	30,69

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz

Organizace obce

Obec je členem Místní akční skupiny Podještědí, z.s. a DSO Mikroregion Císařský kámen.

Obec provozuje internetové stránky www.jermanice.cz. Webové stránky jsou jednoduché, přehledné, strukturované. Obec též provozuje oficiální facebookový profil, který slouží jako informační i komunikační kanál. Obec vydává 2x do roka souhrnný tištěný zpravodaj Jeřmanická Drbna. Tento zpravodaj je veřejnosti k volně k dispozici v tištěné formě v prodejně a v elektronické podobě na facebookovém profilu obce a na webových stránkách obce.

A.2 Východiska pro návrhovou část

Vyhodnocení plnění programu rozvoje obce 2017 - 2022

Specifikace plnění programových cílů obce v návrhovém období 2017 - 2022

PC01 - **Kvalitní bydlení – doplnění občanské vybavenosti a technické infrastruktury**

Obec připravuje projekt k zajištění veřejných služeb (vzdělávacích, sociálních), zajišťuje projektovou přípravu a realizaci potřebné technické infrastruktury a systematicky pracuje na zlepšování vzhledu obce.

PC02 - **Dopravní bezpečnost**

Klíčový programový cíl je naplňován projektově (propojení lokality Milířská), dílčí aktivity jsou již realizovány (parkovací plochy, zavádění bezpečnostních opatření – omezovače rychlosti, dopravní značení).

PC03 - **Posilování soudržnosti obce a spolupráce obce**

V realizovaném období byla obnovena účast obce v mikroregionu Císařský kámen, obec též aktivně působí v Místní akční skupině Podještědí. Spolupráce je pro obec efektivní (dotační, koncepční a metodická podpora).

Plnění aktivit programu rozvoje obce v návrhovém období 2017 - 2022

Opatření	Aktivita	Vyhodnocení realizace	PRM 2021-2027

	A1.1.1 Řešení předškolního vzdělávání	• probíhá • zpracovaná architektonická studie • zahájena projektová příprava a příprava dokumentace k územnímu rozhodnutí • pokračování projektové přípravy • zajištění financování • realizace
	A1.1.2 Zajištění dostupnosti základního vzdělávání	• zajištěna smlouva se městem Hodkovice nad Mohelkou, resp. ZŠ Hodkovice n. M. jako spádovou ZŠ
	A1.1.3 Podpora funkční složky IZS (vybudování hasičárny v obci)	• splněno
O1.1 Zajištění, doplnění, revitalizace občanské vybavenosti	A1.1.4 Zajištění dostupnosti sociálních služeb	• probíhá • zpracovaná architektonická studie – areál Centrum (součástí je objekt pro seniorské bydlení se zajištěním pečovatelské služby) • zahájena projektová příprava a příprava dokumentace k územnímu rozhodnutí • obec se aktivně zapojila do KPSS MAS Podještědí • pokračování projektové přípravy • zajištění financování • realizace • aktivní účast obce na plánování sociálních služeb
	A1.1.5 Zajištění dostupnosti zdravotních služeb	
	A1.1.6 Rozšíření kulturních aktivit v obci (revitalizace interiéru kostela)	• probíhá • zpracovaná projektová dokumentace • pokračování realizace průběžně s ohledem na disponibilní rozpočtové zdroje obce • zajištění dotačních prostředků
	A1.1.7 Rozšíření zázemí pro sportovní aktivity (workoutové centrum)	• splněno (workout) • pokračování údržby a doplňování zázemí pro sportovní aktivity

	A1.2.1 Řešení odkanalizování	• k dispozici stavební povolení • realizace je závislá na dotačním financování • hledání možností dotačního financování
O1.2 Doplnění infrastruktury pro obytnou funkci	A1.2.2 Veřejné osvětlení (doplnění, rekonstrukce stávajícího, uložení vedení do země)	• zrealizováno částečně (3 km nového vedení VO, 61 ks nových sloupů, 63 ks nový lamp) • pokračování realizace průběžně s ohledem na aktivitu ČEZ (pokládka vedení do NN do země)
	A1.2.3 Podpora dostupnosti veřejnou hromadnou dopravou	• navýšení počtu autobusových spojů
O1.3 Podpora rozvoje kulturního prostředí obce	A1.3.1 Průběžné zlepšování vzhledu obce	• probíhá průběžně • obnova křížků a hřbitovní zdi, cesta ke hřbitovu, nákup techniky na údržbu veřejných prostranství • příprava kamerového dohledového systému na sběrná místa tříděného odpadu (zajištění pořádku) • rozšíření nabídky kontejnerů na tříděný odpad (Sibiř, Horní Podhájí) • pokračování realizace průběžně
	A1.3.2 Podpora omezování hluku z lokálních zdrojů (víkendy, svátky)	

	A2.1.1 Zajištění bezpečného pěšího propojení lokality Milířská s obcí	• v realizaci • probíhá zpracování dokumentace k územnímu rozhodnutí (stezka se smíšeným provozem – cyklo/pěší) • projektová příprava • zajištění financování realizace • realizace aktivity	
O2.1 Humanizace problémových úseků dopravní instrastruktury	A2.1.2 Vybudování chodníků na vybraných úsecích silničních komunikací	• v realizaci - probíhá v rámci projektové přípravy aktivity A2.1.1 (lokalita Milířská) • komunikace Rádelská – v přípravě • projektová příprava • zajištění financování realizace • realizace aktivity	
	A2.1.3 Řešení dopravy v klidu	• splněno – parkovací plocha u prodejny (5 parkovacích míst + plocha pro sběr tříděného odpadu)	• pokračování v řešení v rámci komplexního zajištění bezpečnosti dopravy v obci
	A2.1.4 Rozšíření páteřních silničních komunikací (vybudování výhyben)	• řešeno částečně – realizován dopravní průzkum ul. Pastevní	• pokračování v řešení v rámci komplexního zajištění bezpečnosti dopravy v obci
O2.2 Realizace bezpečnostních opatření na komunikacích	A2.2.1 Řešení nepřehledných úseků silničních komunikací	• řešeno částečně – zpracován pasport dopravního značení • pořízení techniky na údržbu komunikací (zametací stroj) • pokračování v řešení v rámci komplexního zajištění bezpečnosti dopravy v obci • doplnění dopravního značení dle pasportu	
	A2.2.2 Zavedení bezpečnostních opatření	• v celé obci je upravena rychlost jízdy na místních komunikacích (svislé dopravní značení B 20a – 30 km) • instalace příčného prahu (Horní Podhájí) • příprava měřičů rychlosti (Rádelská) • pokračování v řešení v rámci komplexního zajištění bezpečnosti dopravy v obci • doplnění měřičů rychlosti v kritických úsecích	

O3.1 Podpora rozvoje občanské společnosti v obci	A3.1.1 Sociální provázanost izolovaných lokalit nových RD (Milířská, Javorník)	• vazba na aktivit A2.1.1 • pořádány akce v obci (s kladným hodnocením od občanů) • průběžná aktivita - realizace trvá	
	A3.1.2 Podpora spolkové činnosti (vytváření podmínek pro nové aktivity, např. cvičení pro ženy, čtenářský kroužek pro děti v knihovně)	• mateřské centrum Klubíčko • Zdravá jóga • rybářský spolek • kroužek hasičů • Spolek pro sport • průběžná aktivita - realizace trvá	
	A3.2.1 Obnovení a realizace spolupráce obce s Všesportovním areálem Obří sud Javorník		
O3.2 Rozvoj spolupráce s významnými partnery v území	A3.2.2 Rozvoj spolupráce s obcemi Dlouhý Most a Šimonovice - společné řešení společných problémů (zaměřit spolupráci i na základní atributy fungování obcí (správa, vzdělávání, občanská vybavenost, specifická dopravní obslužnost)	• efektivní spolupráce v rámci mikroregionu Císařský kámen (dotace na kompostéry, kontejnerová stání)	• průběžná aktivita – realizace trvá • pokračovat v rozvoji spolupráce v rámci mikroregionu Císařská kámen a MAS Podještědí

Souhrnné hodnocení

S ohledem na rozsah a strukturu plněných aktivit lze považovat realizaci Programu rozvoje obce za období 2017-2022 **za úspěšnou.** Obec zcela nebo částečně realizovala 20 z 23 naplánovaných aktivit. Zcela zrealizováno bylo 7 aktivit (4 jednorázové, 3 průběžné). Řada významných projektů je v projektové přípravě a jejich realizace je limitována finanční kapacitou obce. Klíčové projekty obce mohou být realizovány pouze s dotační podporou. Podporu lze však žádat pouze na projektově připravené projekty, proto je výše uvedená projektová příprava rozvojových aktivit zcela zásadní.

VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

V rámci zpracování Programu rozvoje obce Jeřmanice na období 2023 – 2027 bylo realizováno dotazníkové šetření, a to v on-line podobě a v tištěné podobě pro zajištění zapojení maximálního počtu respondentů.

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 88 respondentů a bylo realizováno za účelem tvorby Programu rozvoje Jeřmanic na období 2023 - 2027. Z uvedeného počtu respondentů bylo 48 žen a 40 mužů. Nejvíce respondentů bylo z věkové skupiny 40-49 let.

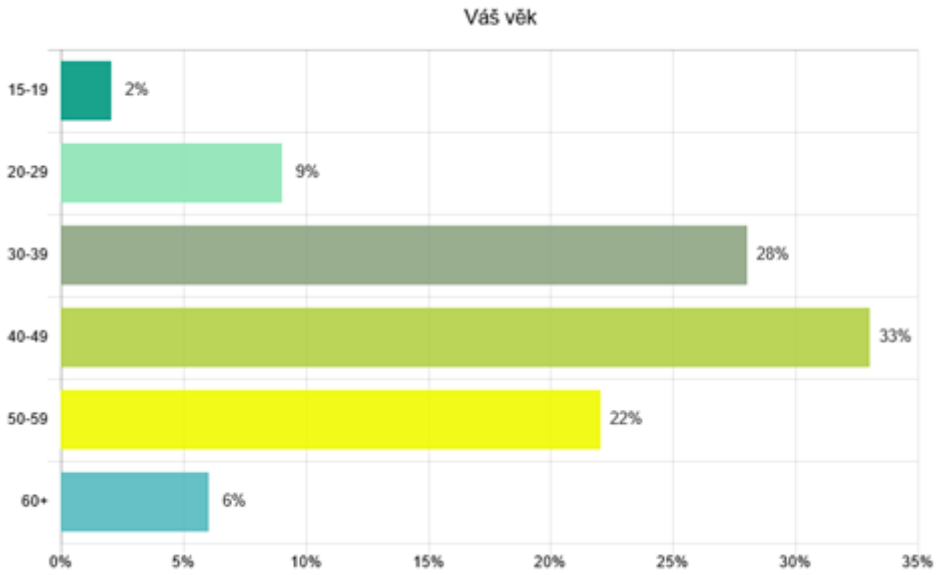

Téměř 2/3 respondentů má střední odborné vzdělání s maturitou nebo vysokoškolské vzdělání.

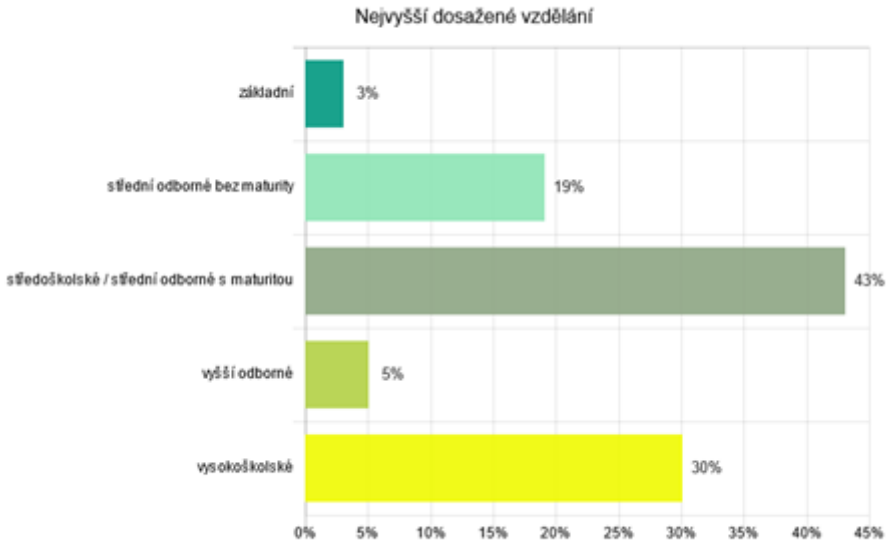

Z hlediska ekonomické aktivity jsou respondenty ve většině případů zaměstnanci. Téměř 16 % respondentů podniká a více než 11 % je na mateřské/rodičovské dovolené.

Téměř 70 % respondentů žije v obci více než 10 let. Více než 2/3 respondentů uvádí, že se do obce přistěhovali (nejčastěji z důvodu bydlení – 45 %).

KOMPARACE ŠETŘENÍ 2016 a 2022
Oproti šetření v roce 2016 narostl počet respondentů o více než 230 %. Poměr mužů a žen se zůstal zachován. Věková skupina respondentů se posunula v čase s tím, že aktivnější jsou střední a vyšší věkové kategorie. Ostatní charakteristiky respondentů jsou podobné.

Respondenti odpovídali celkem na 21 otázek, a to jak formou výběru stanovených odpovědí, tak možností

otevřené odpovědi.

Jedním ze základních předpokladů zapojení občanů do veřejného života, tedy i do municipálního či komunitního plánování je dostatek informací o obci. Na tuto otázku odpovídaly kladně více než 3/4 respondentům. Necelá čtvrtina respondentů pociťuje informační nedostatečnost, a to zejména v oblastech plánování rozvoje a investičních akcí (7 respondentů). Šest respondentů považuje informace za povrchní a ze strany obecního zastupitelstva nedostatečně projednávané a komunikované směrem k veřejnosti. Naopak téměř pětina respondentů v odpovědi na otevřenou otázku uvádí, že jim v obci nechybí žádné informace a že informací je dostatek.

KOMPARACE ŠETŘENÍ 2016 a 2022
Z hlediska informační (ne)dostatečnosti jsou aktuální výsledky šetření srovnatelné s výsledky šetření v roce 2016.

Hodnocení kvality a úrovně života v obci – kvantitativní výsledky

A. V první části hodnocení respondenti mohli označit více odpovědí, které jim byly předloženy taxativně. Formulace otázky k možným odpovědím byla nastavena pozitivně a zároveň negativně.

Co se Vám v rámci bydlení v obci nelíbí? -------- Co se Vám v rámci bydlení v nejvíc líbí?

Z výsledků jsou vybrány 3 nejfrekventovanější odpovědi. Odpovědi jsou seřazeny od výroků s nejvyšší hodnotou.

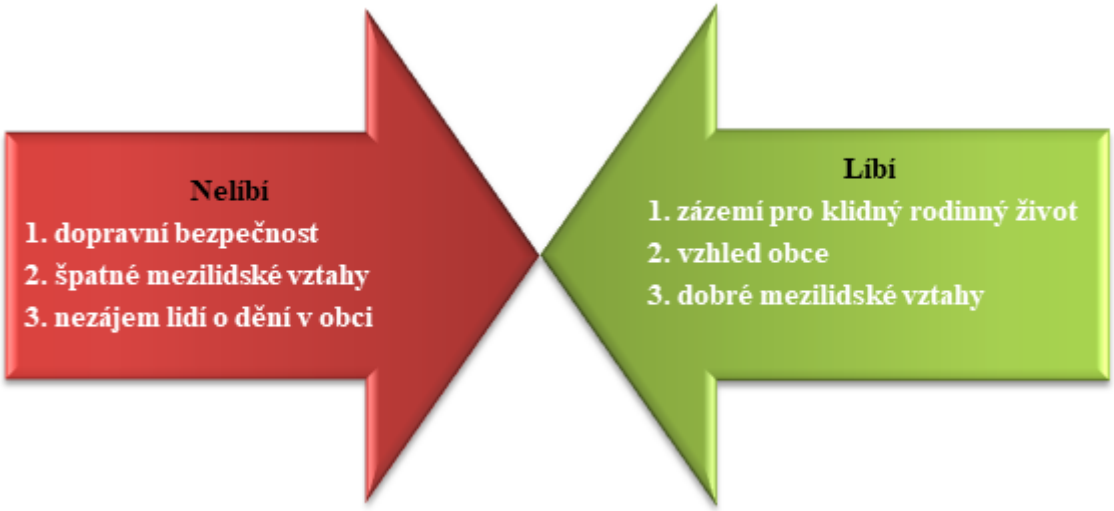

Za kladně vnímané je v Jeřmanicích považováno zázemí pro klidný rodinný život (obytná funkce). V pozitivním vnímání obyvatel je upřednostňován též vzhled obce a dobré mezilidské vztahy. Velmi pozitivně je též hodnocena bezpečnost v obci a možnosti sportovního a kulturního vyžití.

Jako negativní je dominantně vnímána oblast dopravní bezpečnosti v obci a sociální potenciál obce (mezilidské vztahy a nezájem obyvatel o aktivitách a dění v obci). Mezilidské vztahy jsou hodnoceny jak pozitivně, tak negativně. Větší počet respondentů však hodnotí mezilidské vztahy jako dobré a zjevně je to téma, které je pro obec a její obyvatelé významné (celkové na tuto otázku odpovídalo téměř 60 % respondentů). Negativně je dále hodnocena dostupnost služeb přímo v obci.

KOMPARACE ŠETŘENÍ 2016 a 2022
Trend v obci se výrazně nemění. Respondenti ve srovnání s výsledky šetření v r. 2016 více vnímají společenskou náladu v obci a akcentují mezilidské vztahy. Věcné hodnocení pozitiv a negativ v obci se nemění. Zmapování korelačních vztahů mezi společenskou náladou obyvatel obce a běžným chodem a realizovanými aktivitami v obci by vyžadovalo podrobnější sociologické šetření. Lze však konstatovat, že problematičtější mezilidské vztahy jsou aktuálně obecném společenským trendem.

B. Ve druhé části hodnocení respondenti hodnotili tematické oblasti formou přidělování bodů (známek) 1 až 5, 1 – naprosto spokojen/a, 2 – docela spokojen/a, 3 – průměr (jak kdy), 4 – docela nespokojen/a, 5 – zcela nespokojen/a.

Tematická oblast	**Průměrné hodnocení**
vzhled obce - péče o veřejnou zeleň, čistota	2,03
informovanost o dění v obci	2,06
možnost sportovního vyžití v obci	2,25
dostupnost komerčních služeb v obci (obchody, služby)	2,31
možnost kulturně-společenského vyžití v obcí	2,40
řešení odpadového hospodářství v obci	2,41
bezpečnost obyvatel obce	2,42
nabídka volnočasových aktivit pro děti a mládež v obci	2,57
dopravní obslužnost obce hromadnou dopravou	2,81
dostupnost pracovních příležitostí	3,13
kvalita dostupného základního a předškolního vzdělávání	3,22
dostupnost sociálních služeb (pobytové, ambulantní, terénní)	3,40
dostupnost základního a předškolního vzdělávání	3,41
dostupnost zdravotnických služeb	3,58

Průměrná hodnotící známka napříč všemi oblastmi je 2,71. V obecné rovině lze výsledky interpretovat takto: (i) pozitivní výsledky dosahují výroky s hodnotami v intervalu 2,03 – 2,31, (ii) průměrné výsledky v intervalu 2,40 – 2,57 a (iii) negativní výsledky v intervalu 2,81 – 3,58.

Kladná hodnocení se týkají zejména oblastí kvality bydlení z hlediska životního prostředí, dostupnosti sportovního vyžití v obci a dostupnosti komerčních služeb.

Do středního pásma hodnocení spadá bezpečnost obyvatel obce, oblast volnočasových aktivit (pro děti a mládež a kulturně-společenských) a řešení odpadového hospodářství.

Negativně je hodnocena celá oblast vybavenosti obce veřejnými službami a dostupnost pracovních příležitostí v obci. Na hraně neutrálního a negativního hodnocení je dopravní obslužnost obce hromadnou dopravou.

KOMPARACE ŠETŘENÍ 2016 a 2022
Pořadí hodnocených oblastí se prakticky nemění. Změna však nastává u průměrných známek, které se ve všech oblastech zvyšují (ve srovnání s výsledky r. 2016 se výsledky zhoršují). Pro srovnání: v r. 2016 byl rozsah průměrného známkování v intervalu 1,7 - 3,3; aktuálně je interval průměrných známek 2,03 – 3,58. Známkový průměr byl v roce 2016 2,55, současný známkový průměr činí 2,71.

Hodnocení kvality a úrovně života v obci – kvalitativní výsledky (otevřené otázky)

Ve třetí části hodnocení se respondenti mohli otevřeně vyjádřit k otázkám a konkrétněji specifikovat své postoje, potřeby a problémy, které zastávají. Odpovědi jsou shrnuty pod každou z otázek a jsou formulovány do ucelených tematických bloků.

Které služby Vám v obci nejvíce chybí? *(max. 3 odpovědí s nejvyšší důležitostí)*

Možnost odpovědět na tuto otázku využilo 56 % respondentů. Následující podíly jsou počítány celkového počtu respondentů odpovídajících na tuto otázku.

- Mateřská a základní škola (obecná potřeba vnímaná větším počtem respondentů – 35 %)
- Kavárna, restaurace, hospoda (29 %)

Dílčí subjektivní potřeby se týkají následujících služeb (odpovědi zaznamenány u více než 6 respondentů – řazeno dle počtu hlasů):

- Zdravotní služby
- Zajištění bezpečného pěšího provozu
- Vybudování dalších veřejných sportovišť

KOMPARACE ŠETŘENÍ 2016 a 2022
Ve srovnání s šetřením v r. 2016 více chybí společenský prostor s občerstvením (kavárna, restaurace, hospoda). Ostatní potřeby zůstávají obdobné. Absence předškolního vzdělávání v obci je opakovaně nejvíce akcentovaná.

Na co jste v Jeřmanicích nejvíce pyšní, co je na Jeřmanicích nejzajímavější?

Možnost odpovědět na tuto otázku využilo 74 % respondentů. Následující podíly jsou počítány celkového počtu respondentů odpovídajících na tuto otázku.

- Klidné místo pro bydlení, příroda, krajina (34 %)
- Všesportovní areál Obří sud Javorník
- Kulturní akce pořádané v obci

Dílčí subjektivní pozitivní vnímání se dále týká následujících oblasti (odpovědi zaznamenání u více než 7 respondentů):

- Výhodná poloha obce s ohledem na dostupnost (zejména vazba na Liberec)
- Péče o obec a vzhled obce
- Rybník (jako specifické místo v obci)

KOMPARACE ŠETŘENÍ 2016 a 2022
Charakteristika pozitivního vnímání obce se v čase příliš nemění. Respondenti aktuálně více akcentují klid pro bydlení, přírodu, krajinu a vzhled obce. Narostlo pozitivní vnímání aktivit obce a partnerů obce v oblasti péče o obec a kulturně-společenských aktivit v obci.

Jaké projekty by se podle Vás měly v Jeřmanicích realizovat do roku 2028?

Možnost odpovědět na tuto otázku využilo 78 % respondentů. Následující podíly jsou počítány celkového počtu respondentů odpovídajících na tuto otázku.

- **Technická infrastruktura**

Kanalizace a napojení na ČOV (25 %)

KOMPARACE ŠETŘENÍ 2016 a 2022
Opakující se potřeba obyvatel. Oproti šetření v r. 2016 respondenti aktuálně již nevnímají potřebu zlepšení internetového připojení.

- **Dopravní infrastruktura**

Opatření vedoucí k zajištění bezpečnosti na silničních komunikacích (zpomalovače, omezení rychlosti, infrastruktura pěší dopravy, rekonstrukce a doplnění místních komunikací – vazba na nové rodinné domy). Klíčovým problémem je přitom zajištění bezpečnosti bezmotorové dopravy, a to zejména chodců a cyklistů (35 %)

KOMPARACE ŠETŘENÍ 2016 a 2022
V oblasti dopravní infrastruktury se týká o přetrvávající potřebnost se stále rostoucí intenzitou.

- **Vybavenost a volnočasové aktivity**

Mateřská škola (54 %), seniorské bydlení (23 %), doplnění sportovní infrastruktury (13 %).

KOMPARACE ŠETŘENÍ 2016 a 2022
Potřebnost předškolního vzdělávání vyplývala již z šetření v r. 2016, naléhavost této potřeby stále roste. V r. 2016 dále pociťovali respondenti potřebu výstavby hasičské zbrojnice (bylo již realizováno) a zajištění základního vzdělání – tato tendence přetrvává, ale jen u minima respondentů.

Jaké projekty by se podle Vás v Jeřmanicích rozhodně realizovat neměly?

Možnost odpovědět na tuto otázku využilo 52 % respondentů. Následující podíly jsou počítány celkového počtu respondentů odpovídajících na tuto otázku.

Nejvíce reagujících respondentů nechce, aby se v obci realizoval projekt seniorského bydlení (35 %) a aby pokračoval proces výstavby v průmyslové zóně, resp. aby pokračovala výstavba dalších průmyslových areálů v obci (30 %). Pět respondentů nepovažuje za potřebnou výstavbu mateřské školy.

KOMPARACE ŠETŘENÍ 2016 a 2022
Averze k rozšiřující se průmyslové výstavbě přetrvává. Aktuálním tématem je revitalizace centra obce s výstavbou mateřské školy a objektu pro seniorské bydlení.

Co se Vám líbí v jiné obci, a ve Vaší postrádáte?

Možnost odpovědět na tuto otázku využilo 57 % respondentů. Následující podíly jsou počítány celkového počtu respondentů odpovídajících na tuto otázku.

U této otázky značná část respondentů neodpověděla ve vazbě na kladenou otázku. Specifikací a konkretizací odpovědí se respondenti neodchýlily od výsledků předchozí části hodnoceného dotazníku. Výsledky jednoznačně potvrdily vnímání důležitosti kvalitních podmínek pro bydlení se zajištěnou vybaveností pro rodinný život v příjemném a klidném prostředí. Potvrzeny byly reakce na demografické tendence – potřebnost mateřské školy (26 %) a potřebnost restaurace, hospody, hostince (26 %). Menší část respondentů potvrdila pociťovanou potřebnost kanalizace v obci a revitalizace centra obce.

KOMPARACE ŠETŘENÍ 2016 a 2022
Odpovědi respondentů jsou v rámci komparovaných šetření srovnatelné. V aktuálním šetření využilo možnost odpovědět více respondentů.

V dotazníkovém šetření 2022 byly doplněny ještě další 3 otázky související s konkrétními plány obce v oblasti revitalizace centrální části obce a investiční výstavby s vazbou na pociťované potřeby a socioekonomický vývojový trend.

Na otázku, zda by měla obec aktivně reagovat na rostoucí potřeby v sociální oblasti (stárnutí obyvatel) odpovědělo pozitivně více než 3/4 respondentů.

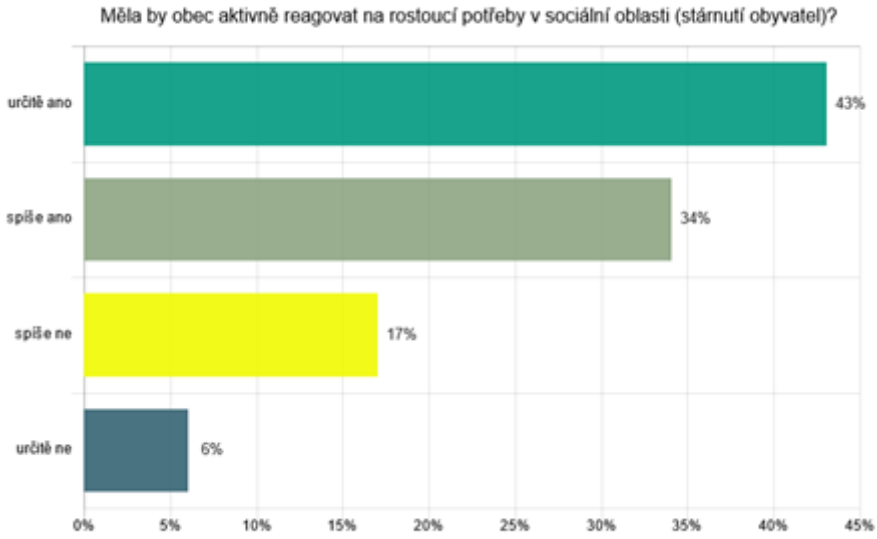

V další otázce byl zjišťován názor respondentů na zajišťování sociální péče s podporou obce prostřednictvím projektu seniorského bydlení. S tímto způsobem podpory vyjádřilo souhlasné stanovisko téměř 73 % respondentů.

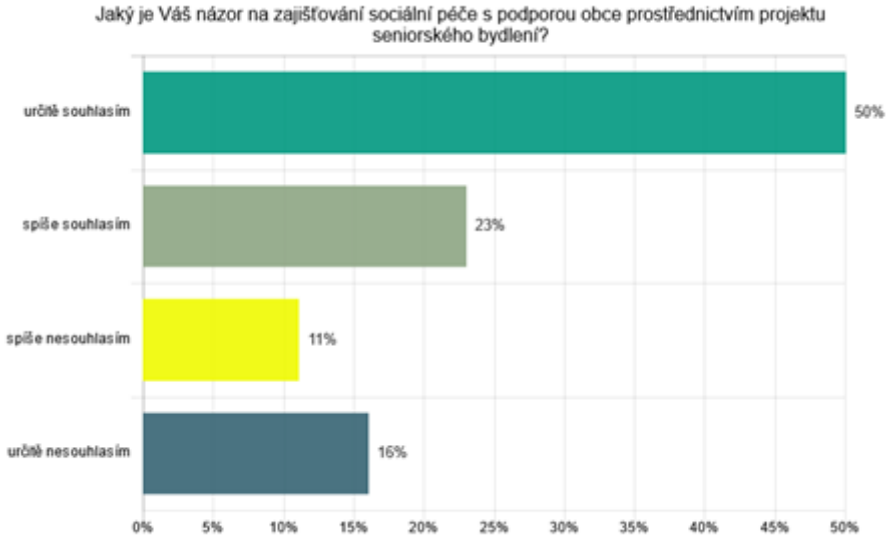

Většina respondentů (více než 76 %) též pozitivně vnímá doplnění centrální části obce o funkční veřejné prostranství s mateřskou školou a zázemím pro seniorské bydlení.

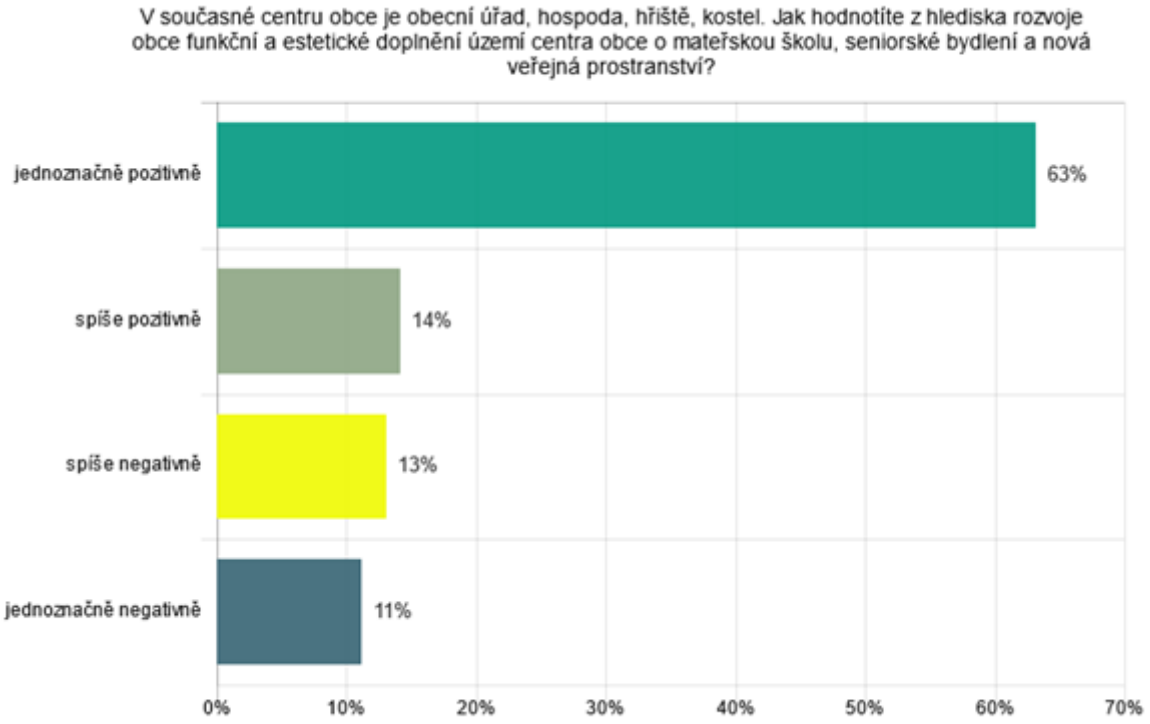

Souhrnné výstupy z dotazníkového šetření

Obyvatelé kladně vnímají kvalitativní podmínky a prostředí pro život v obci. V souvislostech kladně hodnocených témat jsou Jeřmanice ideálním místem pro rodinné bydlení s dětmi v zázemí krajského města. V obci je negativně vnímána absence všech základních služeb veřejné občanské vybavenosti. Potřeba těchto služeb je však uspokojována v dopravně velmi dobře dostupných centrech vyššího řádu (Liberec, Jablonec nad Nisou, Hodkovice nad Mohelkou). Vzhledem k poloze obce a dopravní dostupnosti obce a obslužnosti není zásadním problémem ekonomická aktivita obyvatel, tj. zaměstnanost a podnikání. Konkrétní zjištěné skutečnosti budou promítnuty do dalších kapitol PRO, a to do SWOT analýzy a návrhové části.

Z klíčových výstupů analytické části vyplývá, že Jeřmanice jsou obcí zaměřenou na bydlení s kvalitním napojením na krajské město (občanská vybavenost, pracovní funkce). Zásadní rozvojové trendy Jeřmanic směřují především do oblastí podporujících obytnou funkci. Tyto oblasti spočívají v rozvoji kvality současného bydlení a rozvoji nového bydlení při respektování udržení kvalitativních charakteristik prostředí. Vzhledem k suburbánnímu (satelitnímu) typu obce je pro udržení kvalitních obytných funkcí nutné rozvíjet kulturní a volnočasové zázemí a aktivity pro obyvatele (podpora sounáležitosti obyvatel s obcí) a zajistit základní veřejnou vybavenost obce (samostatně, komunitně) zejména v oblastech školství a sociální péče.

SWOT analýza

Silné stránky

- **• připravené (zasíťované) lukrativní plochy pro individuální rodinnou výstavbu**
- **• dominantní funkce bydlení**
- **• obchod se smíšeným zbožím**
- **• knihovna**
- **• zázemí pro venkovní sportovní aktivity**
- **• realizace místních kulturních akcí**
- **• rostoucí bytová výstavba v období 2016 - 2021**
- **• dobré rozpočtové hospodaření obce bez zadlužení**
- **• konzervativní, opatrná rozpočtová politika**
- **• tvorba rozpočtových rezerv**
- **• funkční účast obce v dalších organizacích**
- **• fungující prostředky pro informování a komunikaci (web, FB, časopis)**
- **• mobilita (vyjížďka) ekonomicky aktivního obyvatelstva**
- **• struktura půdy odpovídá venkovskému sídlu**
- **• nižší hodnota koeficientu ekologické stability**
- **• progresivní typ populace – opačný trend ve srovnání s vývojem ČR**
- **• absolutní, průběžný nárůst počtu obyvatel**
- **• dlouhodobě kladný migrační přírůstek obyvatel**
- **• stabilní, pozitivní vývoj přirozeného přírůstku obyvatel**
- **• silná skupina obyvatel v produktivním věku**
- **• charakteristiky obyvatelstva srovnatelné s městským typem populace**
- **• výhodná poloha obce vzhledem k dostupnosti obslužných a pracovních středisek vyššího řádu**
- **• rozvinuté živnostenské podnikání**
- **• dlouhodobě nízká míra nezaměstnanosti**
- **• příznivá dopravní i časová dostupnost pracovních středisek**
- **• velmi dobrá dopravní obslužnost veřejnou hromadnou dopravou (počty spojů - všední den i víkend)**
- **• strategická poloha z hlediska dopravní dostupnosti (vynikající časová dostupnost center)**

Slabé stránky

- **• neexistence školských zařízení**
- **• omezené možnosti volnočasového vyžití přímo v obci**
- **• poloha lokality pro individuální rodinnou výstavbu „Milířská“**
- **• neexistence zdravotních služeb v obci**
- **• neexistence sociálních služeb v obci**
- **• neexistence kanalizace ve větší části obce**
- **• dopravní bezpečnost – šířkové poměry silničních komunikací**
- **• pěší propojení lokality „Milířská“ a intravilánu obce**
- **• nadměrný hluk z dopravy z rychlostní silnice I/35**
- **• umístění zastávek veřejné hromadné dopravy na okrajích obce**

Příležitosti

- **• rozvoj předškolního a základního vzdělávání (v obci, popř. komunitní škola)**
- **• rozvoj vybavenosti a služeb v sociální oblasti**
- **• vyřešení funkčního propojení lokality „Milířská“ a intravilánu obce**
- **• propojení obce s areálem Obří sud Javorník**

- **• změna systému financování obcí v ČR (posílení standardní příjmové strany obecních rozpočtů na úkor dotací)**
- **• pokračování a rozšiřování dotační aktivity obce**
- **• využití suburbanizačních procesů k rozvoji obce**
- **• posílení a zajištění obytné funkce obce z důvodu probíhajících suburbanizačních procesů**
- **• přizpůsobení prostředí obce vyjížďkovým charakteristikám**

Hrozby

- **• nesourodost nových částí s intravilánem obce (lokální izolace)**
- **• redukce daňových příjmů ve vazbě na vývoj ekonomické situace v ČR**
- **• snížení celkové identity obyvatelstva s územím obce vlivem probíhající suburbanizace**
- **• nedostatečné zajištění rozvojových aktivit obce vzhledem k požadavkům vyvolaným dynamikou populačního vývoje**
- **• závislost ekonomických charakteristik obce na jiných územích**

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Strategická vize do roku 2035

Územně a společensky soudržná obec s rozvinutou funkcí bydlení, se zajištěnými klíčovými službami sociální občanské vybavenosti a s vytvořeným kvalitním vnějším i vnitřním zázemím pro volnočasové aktivity.

Pro naplnění této vize je nutno sledovat společenské trendy a vytvářet podmínky pro splnění nároků obyvatel. Dnes a určitě i ve výhledu do roku 2035 to bude snaha o zdravý životní styl, sportovní a relaxační aktivity i v pokročilém věku a samozřejmě zdravý rozvoj dětí. S ohledem na demografický a socioekonomický vývoje je důležité zaměřit se také na připravenost v oblasti sociálních služeb. Předpokladem pro splnění těchto oprávněných potřeb je:

- klidné a kvalitní bydlení s dostupnou technickou infrastrukturou
- dostupnost vzdělávací infrastruktury (s ohledem na velikost obce a dostupnost lokálních a regionálních center)
- dostupnost sociálních infrastruktury a služeb
- dostupnost sportovních, kulturních a volnočasových aktivit pro všechny věkové kategorie

B.2 Cíle, opatření a aktivity

Vysoká důležitost Střední důležitost Nízká důležitost

Cíl : „PC.1 Kvalitní bydlení – doplnění občanské vybavenosti a technické infrastruktury”

Opatření : „O1.1 Zajištění, doplnění, revitalizace občanské vybavenosti”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„A1.1.1 Řešení předškolního vzdělávání”	2023 - 2026			Externí
• vybudování vlastní MŠ v obci – realizace projektu Mateřská škola, seniorské bydlení a veřejné prostranství centra obce Jeřmanice				
„A1.1.2 Zajištění dostupnosti základního vzdělávání”	2023 - 2028			Vlastní
• řešení v rámci spolupráce s dalšími obcemi (zajištění spádovosti) – vlastní realizace ZŠ je kapacitně (žáci, pedagogický sbor) problematická				
„A1.1.3 Zajištění dostupnosti sociálních služeb”	2023 - 2026			Externí
• aktivní účast obce v komunitním plánování sociálních služeb – venkovská část SO ORP Liberec (ve spolupráci s MAS Podještědí) • pokračování v realizaci sociální infrastruktury – realizace projektu Mateřská škola, seniorské bydlení a veřejné prostranství centra obce Jeřmanice • mapování sociální potřebnosti a reálné nabídky sociálních služeb, zajištění terénních služeb pro obyvatele obce				
„A1.1.4 Zachování a rozšíření kulturních aktivit v obci”	2023 - 2028			Vlastní + externí
• pokračování v revitalizaci interiéru kostela • realizace tradičních kulturně-společenských aktivit				

– „A1.1.5 Rozšíření zázemí pro sportovní aktivity”	2023 - 2028			Vlastní + externí
• pokračování v rozšiřování nabídky sportovního zázemí v obci – rekonstrukce sportovního areálu (kurtů)				

Opatření : „O1.2 Doplnění infrastruktury pro obytnou funkci”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
^^ „A1.2.1 Řešení odkanalizování”	2023 - 2028			Externí
• pokračování v řešení financování akce • monitoring reálných dotačních možností pro obec				
– „A1.2.2 Veřejné osvětlení (doplnění, rekonstrukce stávajícího, uložení vedení do země)”	2023 - 2028			Vlastní + externí
• pokračovat v realizaci rekonstrukce VO ve vazbě na aktivity ČEZ (úspora náklad)				

Opatření : „O1.3 Podpora rozvoje kulturního prostředí obce”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
– „A1.3.1 Průběžné zlepšování vzhledu obce”	2023 - 2028			Vlastní
• revitalizace veřejných prostranství – realizace areálu Centrum (MŠ, seniorské bydlení, parkové plochy), • kontrola a úklid sběrných míst tříděného odpadu (instalace kamerového dohledového systému) • rozšíření nabídky kontejnerů na tříděný odpad (Milířská) • průběžná údržba veřejných prostranství a veřejných objektů				

Cíl : „PC.2 Dopravní bezpečnost”

Opatření : „O2.1 Humanizace problémových úseků dopravní infrastruktury”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
^^ „A2.1.1 Zajištění bezpečného pěšího propojení lokalit Milířská a Horní Podhájí s obcí”	2023 - 2026			Externí
• pokračování projektové přípravy stezky se smíšeným provozem • zajištění financování realizace stezky • realizace aktivity				
^^ „A2.1.2 Vybudování chodníků na vybraných úsecích silničních komunikací”	2023 - 2026			Externí
• komunikace Rádelská (u prodejny) – projektová příprava, zajištění financování realizace				
– „A2.1.3 Řešení dopravy v klidu”	2023 - 2028			Externí
• parkování automobilů podél komunikací – ve vazbě na možnosti obce a správců komunikací s ohledem na majetkové vztahy k pozemkům bezprostředně sousedícím se silničními komunikacemi				
– „A2.1.4 Rozšíření páteřních silničních komunikací (vybudování výhyben)”	2023 - 2028			Externí
• pokračovat v postupné realizaci - dopravní průzkum, možnosti faktických opatření				

Opatření : „O2.2 Realizace bezpečnostních opatření na komunikacích”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
^^ „A2.2.1 Řešení nepřehledných úseků silničních komunikací”	2023 - 2026			Vlastní + externí
• řešení bezpečnosti – aktualizace a doplnění dopravního značení (svislé, vodorovné) dle zpracovaného pasportu dopravního značení • údržba komunikací, příkopů – v případě místních komunikací v režii obce; intenzívní komunikace a spolupráce se správcem krajských komunikací a ŘSD				
^^ „A2.2.2 Zavedení bezpečnostních opatření”	2023 - 2026			Vlastní + externí
• úprava rychlosti na silničních komunikacích v problémových úsecích – instalace měřiče rychlosti na komunikaci Rádelská) • realizace rekonstrukce dopravního značení dle zpracovaného pasportu silničního dopravního značení				

Cíl : „PC.3 Posilování soudržnosti obce a spolupráce obce”

Opatření : „O3.1 Podpora rozvoje občanské společnosti v obci”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
^^ „A3.1.1 Sociální provázanost izolovaných lokalit nových RD (Milířská, Horní Podhájí, Javorník)”	2023 - 2028			Vlastní

• fyzická provázanost lokalit je řešena v aktivitě A2.1.1 • pořádání kulturně-společenských akcí v obci (tradičních i ojedinělých, či tematických – besedy) • rozvoj on-line komunikace (rozvoj obce, akce obce, akce obyvatel obce, spolkové aktivity, obecní události, apod.) – možnost využití oficiálního facebookového profilu obce

„A3.1.2 Podpora komunitních aktivit”	2023 - 2028	Vlastní

• vytváření podmínek pro nové aktivity (zázemí, vybavení, informační prostor) - např. cvičení pro ženy, čtenářský kroužek pro děti v knihovně • podněcování k rozvoji zájmové či spolkové činnosti

Opatření : „O3.2 Rozvoj spolupráce s územními partnery”	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
„A3.2.1 Rozvoj spolupráce s obcemi v rámci mikroregionu Císařský kámen”	2023 - 2028			Vlastní

• spolupráce obcí • společné municipální projekty • dotační podpora • výměna informací a zkušeností

„A3.2.2 Zapojování obce do aktivit Místní akční skupiny Podještědí, z.s.”	2023 - 2028	Vlastní

• komunitní plánování sociálních služeb • rozvoj vzdělávací soustavy v SO ORP Liberec (MAP Liberecko) • dotační podpora • výměna informací a zkušeností

B.3 Podpora realizace programu

Program rozvoje obce (PRO) Jeřmanice ukazuje základní směr rozvoje obce v období let 2023 - 2028. Dokument obsahuje opatření, potažmo aktivity, pomocí jejichž realizace bude tohoto směru, resp. strategické vize obce, dosaženo. Zpracovaný dokument bude sloužit k rozvoji obce, případně pomáhat obci při čerpání dotací.

Způsob realizace PRO

Zpracováním a schválením dokumentu plánovací a rozvojové aktivity obce nekončí. V této fázi je nutné stanovit postup realizace, sledování a aktualizace dokumentu, resp. celého rozvoje obce.

Realizace dokumentu bude uskutečňována pomocí konkrétních projektů, které budou naplňovat jednotlivé aktivity, potažmo opatření. Tím bude dosaženo naplnění stanovených programových cílů a v konečném důsledku také strategické vize, která ovšem časově přesahuje rámec aktuálního programu až do roku 2035.

Osobou zodpovědnou za realizaci aktivit je starosta/ka obce. Ta/Ten bude, ve spolupráci se zastupitelstvem obce, především:

- iniciovat realizaci opatření a aktivit,
- vyhledávat a zajišťovat zdroje financování aktivit programu rozvoje,
- projednávat podněty vztahující se k realizaci opatření a aktivit,
- předkládat ke schválení zastupitelstvu obce zprávy o realizaci PRO,
- předkládat k projednání změny a aktualizace PRO,
- delegovat jednotlivé činnosti a pravomoci na odpovědné osoby.

Monitoring realizace PRO

Starosta/ka obce je zodpovědný/á také za monitoring a vyhodnocování naplňování programu rozvoje obce. Mezi povinnosti patří zejména:

- shromažďování informací o průběhu realizace projektů, aktivit a opatření,
- upřesňování informací o odpovědnosti za realizaci jednotlivých aktivit,
- 1x ročně sestavování Monitorovací zprávy o průběhu realizace PRO – jako podklad pro sestavení ročního rozpočtu a rozpočtového výhledu obce,
- vypracování komplexního zhodnocení stávajícího PRO v roce 2028, jakožto podklad pro jeho aktualizaci.

Monitorovací zpráva bude obsahovat informace o realizaci dílčích aktivit a projektů, které se podařilo v daném roce zrealizovat, zdůvodnění odchylek od plánovaného průběhu realizace a návrh na změny či revize v PRO.

Monitorovací zprávy o průběhu realizace PRO budou po projednání zastupitelstvem obce zveřejněny na

webu obce.

Způsob aktualizace PRO

Program rozvoje obce je živým dokumentem, mění se jak prostředí v obci, tak vnější podmínky mimo obec. Dokument je nutné revidovat, případně měnit, již v průběhu jeho realizace, a to jako reakci na závažnou změnu vnějších podmínek, naplnění části PRO, potřebu stanovení nových cílů, apod.

Aktualizace celého dokumentu proběhne nejpozději v roce 2028. Dle potřeby je samozřejmě možné provést dílčí revizi dokumentu dříve, většinou pak ke konci kalendářního roku ve vazbě na zpracování rozpočtu obce na další rok. V případě realizace dílčí revize bude podkladem přehled o realizovaných aktivitách, resp. Monitorovací zpráva o průběhu realizace PRO, jež připraví starosta/ka obce a členům zastupitelstva obce jej předá před jednáním zastupitelstva obce.

Změny budou provedeny přímo v dokumentu a budou v textu označeny spolu s datem, ke kterému byly provedeny. Aktualizace PRO a jeho změny budou schváleny zastupitelstvem obce spolu se schvalováním rozpočtu a rozpočtového výhledu obce. Aktualizovaný PRO bude též zveřejněn na internetových stránkách obce.

Způsob financování PRO

Základním zdrojem financování zásadních rozvojových aktivit obce jsou externí dotační prostředky – dotace z veřejných rozpočtů (kraj, ČR, fondy EU, OP 2021-2027). Obec bude usilovat o zapojení také soukromého a neziskového sektoru. Informace o možnostech finančních zdrojů budou upřesňovány v průběhu realizace PRO.

Aktivity PRO budou realizovány v úzké vazbě na rozpočet obce, přednostně by měly být realizovány akce, které se podílí na naplňování stanovených cílů PRO.

Softwarová podpora aktualizace, realizace a hodnocení PRO

Program rozvoje obce Jeřmanice je zpracován v SW systému MMR www.obcepro.cz. Tento systém umožňuje průběžnou práci s dokumentem, a to v celém průběhu zpracování i realizace. Umožňuje též funkční vyhodnocování realizace PRO s automatickým generováním zpráv pro zastupitelstvo obce.
V minulém období tento systém obec Jeřmanice aktivně využívala.